Jaarverslag 2019

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.

Almere
Mei 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Bestuursverslag 4

Bericht van de Raad van Commissarissen aan de aandeelhouders 28

Kerncijfers 35

JAARREKENING 2019 36

Balans 37

Winst- en verliesrekening 39

Kasstroomoverzicht 40

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019 41

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling 44

Risicoparagraaf 59

Toelichting op de balans 69

Toelichting op de winst- en verliesrekening 79

Overige gegevens 84

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT 85

Voorwoord

Yarden is een van de drie grootste uitvaartorganisaties van Nederland, met al meer dan 100 jaar ervaring in het verzorgen van uitvaarten. Voor u ligt het jaarverslag over 2019, waarmee u een helder beeld krijgt van de financiële resultaten van Yarden. De eerste resultaten van de strategische herpositionering bleven niet onopgemerkt en resulteerden in een voorgenomen overname van Yarden Holding B.V. door DELA Holding N.V. Hiermee eist de nieuwe combinatie van beiden een leidende rol op binnen de sector.

Yarden heeft een bewogen jaar achter de rug. Naast de reguliere activiteiten die Yarden onderneemt vanuit haar missie, hebben twee specifieke domeinen de aandacht gehad.

Als eerste de onderschrijding van de wettelijke kapitaalvereisten. Hiervoor heeft Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. een herstelplan gemaakt dat in 2019 bij De Nederlandsche Bank is ingediend. Na goedkeuring van het herstelplan door DNB is de herstelmaatregel medio 2019 ingevoerd. Waarna de solvabiliteit van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en Yarden Holding B.V. weer voldoet aan de wettelijke eisen.

Daarnaast de voorgenomen overname door DELA. Deze komt op een moment dat de sector de nodige uitdagingen kent, waaronder een stevige concurrentie, toegenomen regelgeving en lage rentestanden. Het realiseren van schaalvoordelen is een belangrijke factor om onze toekomstige positie te versterken. De krachtenbundeling met coöperatie DELA biedt de nodige perspectieven om genoemde uitdagingen aan te gaan.

Voordat er voorwaardelijke overeenstemming werd bereikt hebben de Vereniging Yarden, directie van Yarden en de Raad van Commissarissen de potentiële combinatie met coöperatie DELA uitvoerig geanalyseerd en vergeleken met een stand alone positie en andere strategische alternatieven. Hierbij werden de langetermijnbelangen van Yarden, haar onderneming en stakeholders in acht genomen. Na een zorgvuldige afweging van de betrokken belangen en met assistentie van onze juridische en financiële adviseurs, is geconcludeerd dat het bod in het belang is van Yarden, het bestendige succes van haar onderneming en klanten, medewerkers, aandeelhouders en andere stakeholders.

Het jaar 2019 heeft (eveneens) een grote inspanning gevraagd van alle betrokken collega's en de organisatie om de toekomst voor de lange termijn zeker te stellen. De directie spreekt haar grote waardering uit naar alle Yardeniers die vaak onder impactvolle omstandigheden hun werk moeten doen. In dit krachtenveld stelt Yarden alles in het werk om haar leden te voorzien van eerlijke, toegankelijke en persoonlijke dienstverlening rondom de uitvaart. Niemand is hetzelfde, afscheid nemen betekent voor iedereen iets anders en liefde spreekt vele talen. Wij geloven dan ook dat elk mens een betekenisvol en persoonlijk afscheid verdient. Ook na de uitvaart komt er nog veel op de nabestaanden af. Hoe Yarden haar steentje bijdraagt aan het bereikbaar maken van een goed afscheid, vertellen wij u in dit jaarverslag. Ik vertrouw erop dat u dit jaarverslag kunt gebruiken om een helder beeld te krijgen van Yarden in 2019.

Almere, 26 mei 2020
Namens het directieteam

Leo Epskamp,
Directievoorzitter Yarden Holding B.V.

Bestuursverslag

1. Profiel

Betekenisvol ondernemen hoort bij het leven én bij de dood. Binnen een branche als de onze kunnen we in relatie tot onze dienstverlening niet anders dan handelen vanuit ons hart. Dagelijks hebben we te maken met de dood. Met nabestaanden, met hun verlies en verdriet. Onze grote maatschappelijke betrokkenheid is hier tastbaar. Iedere dag weer zetten onze vrijwilligers en medewerkers zich met hart en ziel in om mensen voor, tijdens en na de uitvaart te steunen.

1.1 Kernactiviteiten

Vereniging Yarden

Vereniging Yarden sluit aan bij de kern van Yarden Uitvaartorganisatie en bij het solidariteitsbeginsel, en biedt daarom veel mogelijkheden tot het verrijken van de dienstverlening en het inzetten van vrijwilligers. Hierbij sluit Vereniging Yarden zoveel mogelijk aan bij actuele onderwerpen en maatschappelijke issues. Daarnaast biedt Vereniging Yarden een breed scala aan activiteiten om de bewustwording rond de dood te vergroten. Een basis hiervoor is het vastleggen van persoonlijke uitvaartwensen.

Yarden Uitvaartverzekeringen

Yarden Uitvaartverzekeringen ontwikkelt producten die nauw aansluiten op de behoeften van de klant en speelt daarmee in op maatschappelijke ontwikkelingen zoals een terugtredende overheid op het gebied van zorg. Het maatschappelijke doel dat Yarden nastreeft, is om een goed afscheid voor iedereen bereikbaar te maken.

Yarden Uitvaartzorg

Met de verzorging van een uitvaart wordt de dienstverlening van Yarden het meest concreet. De invulling van een uitvaart hangt af van de wensen van de overledene of nabestaanden en kan sterk variëren.

Yarden Uitvaartfaciliteiten (incl. Vastgoed)

Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. exploiteert, beheert en ontwikkelt crematoria, begraafplaatsen en uitvaartcentra in eigen beheer. Yarden is een leidende speler en exploiteert 23 crematoria. Totaal zijn er in Nederland 112 crematoria. De markt kenmerkt zich door groei van het aantal initiatieven om crematoria te ontwikkelen en beïnvloedt de waarde hiervan

1.2 Missie en visie

Elk merk, iedere organisatie heeft een reden van bestaan. Iets waarin je gelooft en al je activiteiten op baseert. Onze ervaring heeft ons geleerd dat een zorgvuldige voorbereiding op het levenseinde en een waardig afscheid nabestaanden helpen bij de verwerking van hun verlies.

Missie

De rol die Yarden inneemt is dat zij vanuit haar maatschappelijke functie, rekening houdend met ieders cultuur, religie en achtergrond, een goed en waardig afscheid van het leven voor iedereen bereikbaar maakt.

Visie

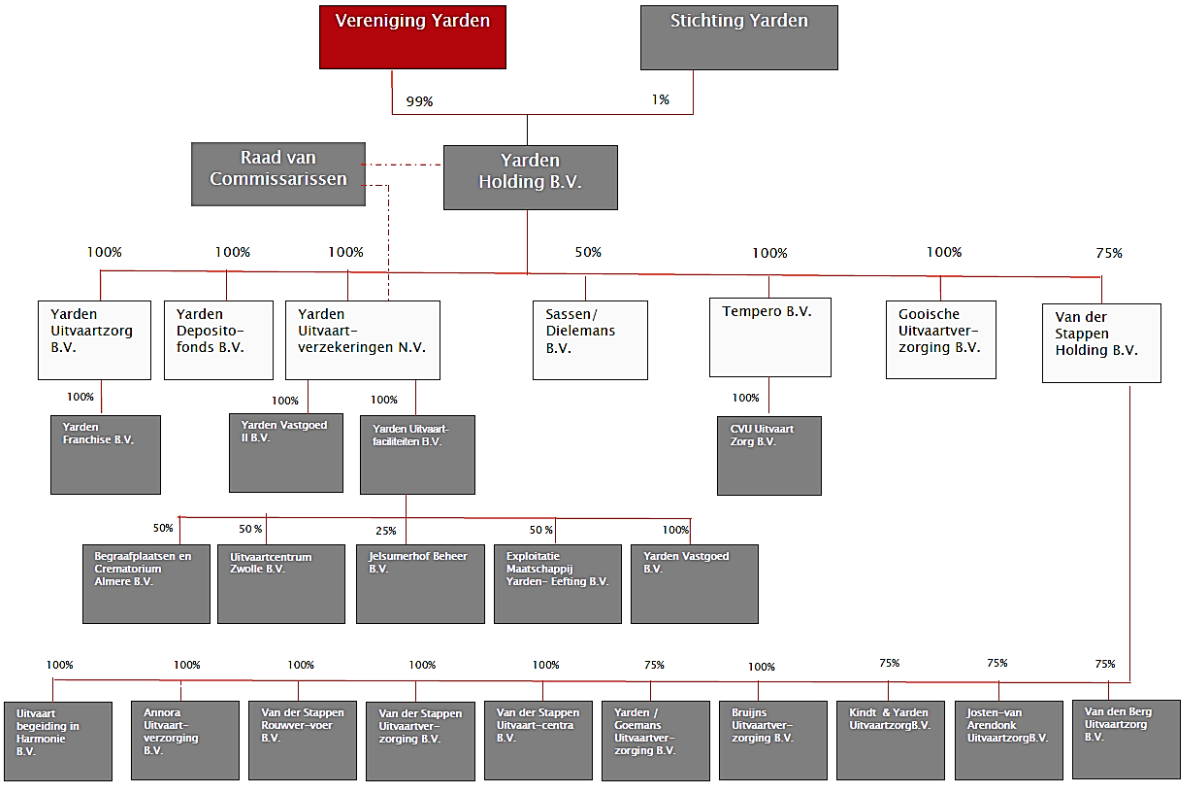
In de visie van Yarden helpt een goed afscheid je verder als je, uit welke cultuur dan ook, bent voorbereid op het levenseinde, en de uitvaart volledig recht doet aan jouw wensen en de nabestaanden tot steun is in de verwerking van hun verlies.

1.3 Juridische structuur

Yarden Holding B.V. is op 4 mei 2001 opgericht, als resultaat van de fusie tussen AVVL en NUVA, en is een holdingmaatschappij. De voornaamste activiteit is het verzorgen van uitvaarten.

De verzekeringsactiviteiten van de groep zijn ondergebracht in Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. Deze dochtermaatschappij beschikt over een vergunning om activiteiten te verrichten als levensverzekeraar en financieel dienstverlener (nummer 12000681). De branche waarin Yarden optreedt is die van individuele levenslange verzekeringen bij overlijden.

Yarden richt zich op de Nederlandse markt. De juridische groepsstructuur van Yarden is als volgt:

1.4 Bedrijfsmodel

Het is nadrukkelijk de missie van Yarden om de dienstverlening nauw te laten aansluiten op de diversiteit aan behoeften in onze samenleving. De samenstelling van de Yarden-organisatie is hierop afgestemd en verklaart ook de sterke marktpositie. In de afgelopen periode zijn stappen gemaakt om de robuustheid van de organisatie op orde te brengen.

Als enige uitvaartorganisatie biedt Yarden een integrale klantbelofte die bestaat uit de domeinen:

- Vereniging Yarden
- Yarden Uitvaartverzekeringen
- Yarden Uitvaartzorg
- Yarden Franchise
- Yarden Uitvaartfaciliteiten inclusief Vastgoed
- Deelnemingen Yarden
- Yarden Corporate Staf

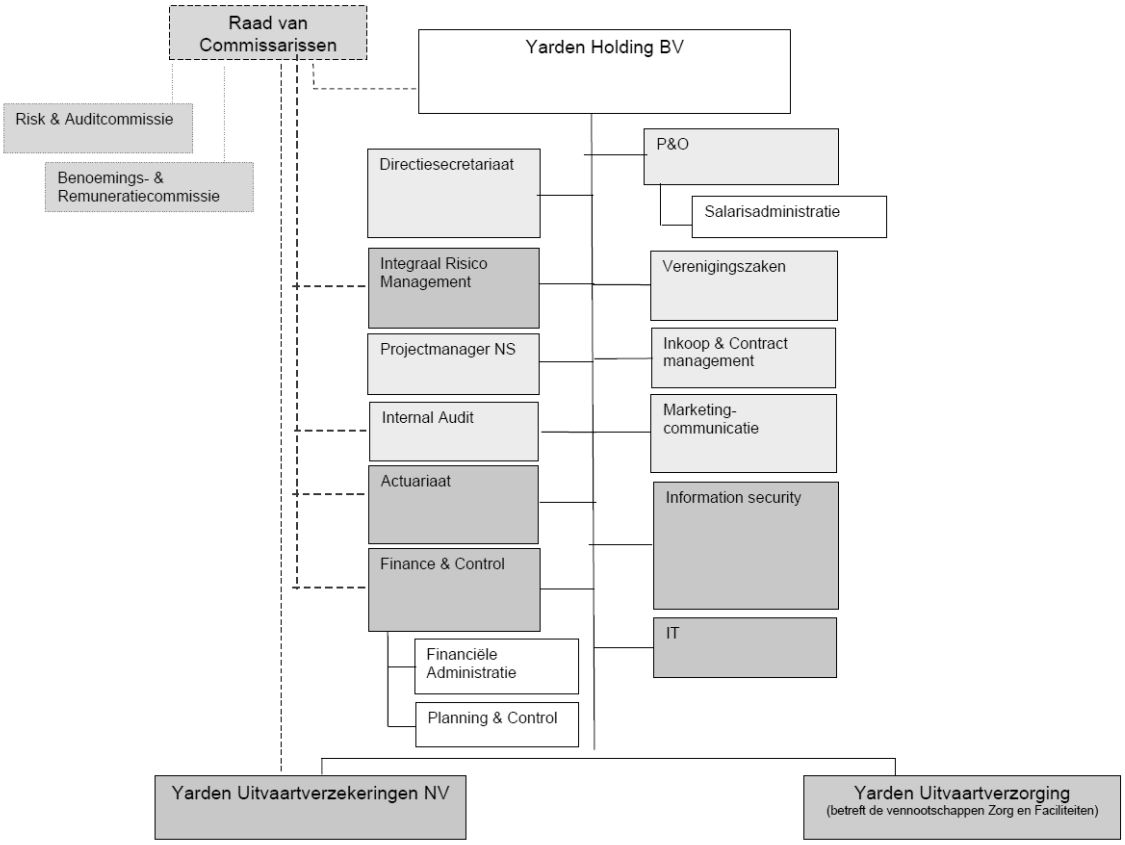
Er is een sterke verwevenheid tussen de Yarden-bedrijven; van de Yarden-verzekerden laat bijvoorbeeld circa 75% de uitvaart verzorgen door Yarden Uitvaartverzorging. Yarden Uitvaartverzorging verleent op die uitvaarten een ledenvoordeel. Tevens is er een samenwerkingsovereenkomst en een prijsafspraak tussen Yarden Uitvaartverzekeringen en Yarden Uitvaartverzorging om de zogenaamde naturasupplement-uitvaarten uit te voeren. Yarden is van mening dat de verwevenheid met de andere Yarden-onderdelen een enorme kracht is die er juist toe bijdraagt dat de kwetsbaarheid van het verzekeringsbedrijf wordt verkleind. De verwevenheid en de sterke positie van het dienstverlenende bedrijf van Yarden is tevens een belangrijke sterkte in de overname door coöperatie DELA die onder andere voor DELA een nog betere beheersing van de uitvaartkosten zal inhouden.

De strategie onder going concern veronderstelling is dat de komende jaren de verdere ontwikkeling van de Yarden-organisatie gestalte zal worden gegeven conform de visie en missie om de toonaangevende uitvaartorganisatie van Nederland te zijn en “een goed afscheid voor iedereen bereikbaar te maken”. Dat betekent concreet groei van marktaandeel en verbetering van het rendement van de Yarden-bedrijven.
Na de overname door DELA zal de hoofdlijn van deze strategie nog steeds aan de orde zijn, maar zal deze in de totale doelen van DELA worden beoordeeld. Zoals voornoemd is de beheersing van de uitvaartkosten daarin een zeer belangrijk onderdeel.

1.5 Organogram

Yarden Holding B.V. is een structuurvennootschap. Als niet-beursgenoteerde onderneming valt Yarden strikt genomen niet onder de Nederlandse Corporate Governance Code, echter de Raad van Commissarissen en de directie onderschrijven de principes van goed bestuur volledig en leven deze ook na. Onder de noemer “comply or explain” rapporteert Yarden eventuele afwijkingen.

De structuur van het beleidsbepalend orgaan van Yarden is gelijk aan die van Yarden Holding B.V. Deze structuur is weergegeven in de afbeelding op de volgende pagina.

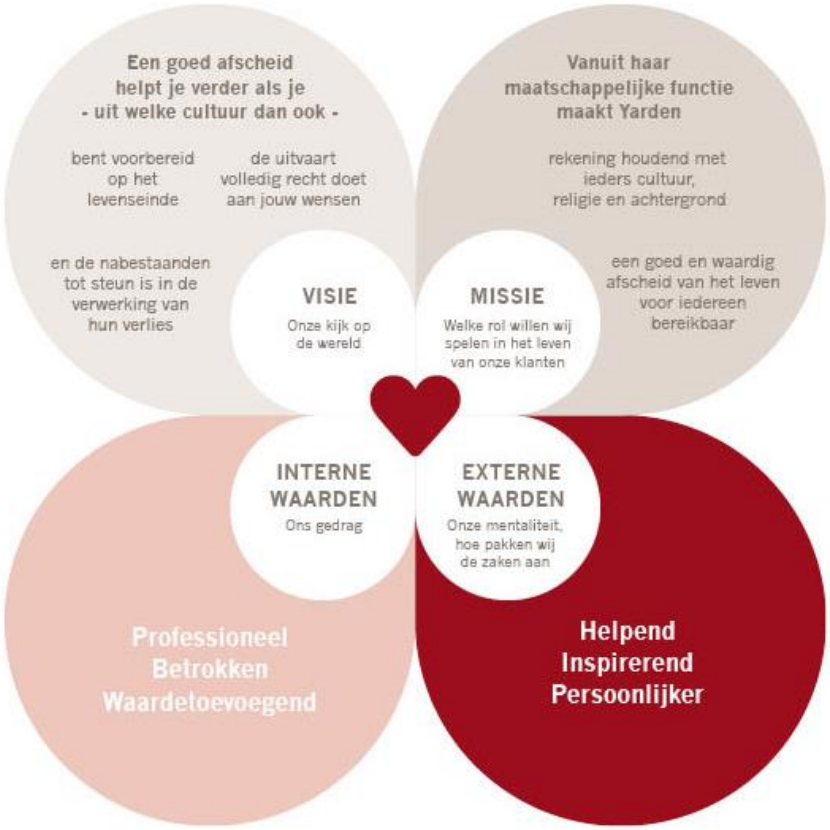

Raad van Commissarissen
Risk & Auditcommissie
Benoemings- & Remuneratiecommissie
Yarden Holding BV
Directiesecretariaat
Integraal Risico Management
Projectmanager NS
Internal Audit
Actuariaat
Finance & Control
Financiële Administratie
Planning & Control
P&O
Salarisadministratie
Verenigingszaken
Inkoop & Contract management
Marketing-communicatie
Information security
IT
Yarden Uitvaartverzekeringen NV
Yarden Uitvaartverzorging
(betreft de vennootschappen Zorg en Faciliteiten)

2. Beleid

Wij zien onszelf als een sociale onderneming: maatschappelijk betrokken en van toegevoegde waarde voor de samenleving. Onze dienstverlening is niet in geld uit te drukken: wij zien het als onze maatschappelijke taak om mensen te helpen op een kwetsbaar moment in hun leven. Door ze voor, tijdens en na het afscheid te ondersteunen, helpen wij ze verder.

Yarden biedt haar klanten het best denkbare afscheid, waarbij zij mogen rekenen op een bevlogen inzet, uiterste betrokkenheid en warme, persoonlijke aandacht. Door voorlichting en het organiseren van allerlei activiteiten bevordert Yarden bewustwording over leven, dood en afscheid.

Met deze belofte profileren wij ons als dé afscheidsspecialist van Nederland. Wij werken volgens het principe “met elkaar, voor elkaar”. Een goed afscheid helpt je verder, daar geloven wij al jaren in. Op onderstaande manier geven wij daar handen en voeten aan, elke dag weer. Waarbij onze kernwaarden zijn:

3. Besturingssysteem

3.1 Governancestructuur

De Raad van Commissarissen (RvC) heeft binnen de structuurvennootschap Yarden Holding B.V. vergaande bevoegdheden. Evenzo voor Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. Zo controleert zij de directie om de continuïteit van de vennootschap te bewaken en de belangen van klanten, werknemers, aandeelhouders en andere stakeholders te borgen. De structuur voor het beheersen van deze risico's is verankerd in het RvC-reglement. De Raad legt op haar beurt verantwoording af aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (Vereniging Yarden en Stichting Yarden).

De Raad van Commissarissen en de directie onderschrijven, hoewel daartoe niet verplicht, de algemeen gedragen beginselen van de Nederlandse Corporate Governance Code en leven deze ook na. De Raad heeft er vanuit praktisch oogpunt voor gekozen om twee van de drie in de code genoemde commissies samen te voegen. Naast de Risk & Auditcommissie kent de Raad de Renumeratiecommissie die gecombineerd is met de Selectie- en Benoemingscommissie. De Raad kent een eigen reglement waarin onder meer zijn opgenomen de profielschets, omvang en samenstelling van de Raad, het rooster van aftreden en de reglementen van de commissies.

3.2 Directiesamenstelling

Het bestuur van Yarden Holding B.V. bestond ultimo 2019 uit directeur Financiën & Informatiemanagement Klaas de Boer en directievoorzitter Leo Epskamp. In combinatie met Yarden Holding B.V. werden Yarden Uitvaartzorg B.V. en Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. bestuurd door Sabrina Franken en Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. bestuurd door directeur Peter de Groot.

De taak van de directie is het besturen en vertegenwoordigen van de onderneming, hetgeen onder meer inhoudt dat de directie verantwoordelijk is voor de formulering van de strategische doelen met bijbehorend risicoprofiel, het creëren van de financiële en organisatorische randvoorwaarden die nodig zijn voor de realisatie van deze doelen, de resultatenontwikkeling en de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.

Bij de samenstelling van de directie is rekening gehouden met complementariteit, collegiaal bestuur en diversiteit. Ieder directielid beschikt, naast gedegen kennis van de financiële sector en uitvaartverzekeringen, over grondige kennis om het totale beleid van Yarden te kunnen beoordelen en te kunnen bepalen. Waarmee zij een afgewogen en zelfstandig oordeel kan vormen over de risico's die de vennootschap loopt. Zij draagt zorg voor een evenwichtige afweging tussen commerciële belangen en te nemen risico's.

3.3 Bankierseed

Het integriteitsbewustzijn van medewerkers van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en Yarden Holding B.V. wordt versterkt met het afleggen van de zogeheten bankierseed. De eed/belofte is een moreel-ethische verklaring die moet worden afgelegd door beleidsbepalers en (een bepaalde groep) werknemers van een financiële onderneming en bevat verklaringen op het gebied van onder meer centraal stellen van het klantbelang, geen misbruik maken van kennis, geheimhouding van hetgeen is toevertrouwd en het maken van een zorgvuldige belangenafweging. Voorafgaand aan het afnemen van de eed/belofte benadrukt een directielid wat het belang en het doel is, en wat deze eed/belofte precies inhoudt. Met het afleggen van de eed/belofte wordt de verantwoordelijkheid die het uitoefenen van de functie met zich meebrengt

bekrachtigd. Hoewel het wettelijk alleen voor Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. geldt, is het beleid dat de eed/belofte eveneens door medewerkers van Yarden Holding B.V. wordt afgelegd.

3.4 Raad van Commissarissen

Binnen Yarden is de Raad van Commissarissen de interne toezichthouder. Tot de taak van de Raad van Commissarissen wordt onder meer gerekend:

- Het houden van toezicht en (al dan niet voorafgaande) controle op en het adviseren van de directie omtrent de realisatie van de doelstellingen van de vennootschap, de strategie en de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten, de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, het financiële verslaggevingsproces en de naleving van de wet- en regelgeving;
- Het naleven en handhaven van de corporate governance-structuur van de vennootschap.

Voor verdieping in reguliere specifieke thema's zijn twee commissies werkzaam binnen de Raad van Commissarissen:

- De Risk & Auditcommissie (waarin ook de risico-thema's worden behandeld);
- De Remuneratiecommissie (gecombineerd met de Selectie- en Benoemingscommissie).

De commissies zijn door de Raad uit haar midden samengesteld. De (gehele) Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor de besluiten.

De Risk & Auditcommissie is een vaste commissie van de Raad van Commissarissen en ondersteunt de Raad van Commissarissen bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden op het terrein van toezicht. De commissie bestaat uit drie leden. De commissie beoordeelt het financiële verslaggevingsproces, het systeem van interne beheersing en beheersing van (financiële) risico's, het controleproces en het proces waarmee de onderneming de naleving van wet- en regelgeving en de eigen gedragscode bewaakt.

De Remuneratiecommissie is een vaste commissie van de Raad van Commissarissen. Deze commissie stelt selectiecriteria en benoemingsprocedures op voor de statutaire leden van de directie en de commissarissen en beoordeelt ten minste éénmaal per jaar de omvang en de samenstelling van de statutaire directie en de Raad van Commissarissen, en doet zo nodig voorstellen aan de Raad. De Remuneratiecommissie beoordeelt ten minste éénmaal per jaar het functioneren van de individuele leden van de statutaire directie en rapporteert hierover aan de Raad. De Remuneratiecommissie ziet ook toe op het beheerst beloningsbeleid.

3.5 Beoordeling adequaatheid governancesysteem

Het governance-systeem van Yarden moet ervoor zorgen dat op de diverse lagen binnen de organisatie overzicht behouden kan worden, zodat de juiste beslissingen kunnen worden genomen op het juiste moment en door de juiste functionaris. De structuur en de daarin opgenomen verschillende bestuurslagen zijn op een dusdanig wijze opgebouwd dat enerzijds voldaan wordt aan de wettelijke vereisten, en anderzijds de mogelijkheid wordt geboden om proactief te kunnen inspelen op behoeften van de business of wettelijke vereisten.

Voor de verschillende bestuurslagen zijn tevens heldere taken en verantwoordelijkheden vastgelegd. Het governance-systeem zoals dit binnen Yarden is ingericht, voorziet als mechanisme om te kunnen anticiperen en reageren op mogelijke veranderingen in de bedrijfsomgeving of risicoprofiel binnen een passend tijdspad. De governance-structuur is ook zo ontworpen om de formulering, controle en eenmaal goedgekeurde implementatie van de strategie te vergemakkelijken en toe te zien op de realisatie daarvan.

3.6. Risicomanagement & Audit

Het risicomanagement en de invulling van de auditfunctie zijn o.a. verantwoord in het verslag van de Raad van Commissarissen.
Nieuwe producten worden ontwikkeld aan de hand van een productgoedkeuringsproces waarbij alle disciplines zijn aangesloten.
De interne auditfunctie is onafhankelijk gepositioneerd. De interne auditfunctie rapporteert aan de directeur Financiën & Informatiemanagement en heeft escalatiemogelijkheid naar de directievoorzitter en Raad van Commissarissen.

3.7 Sleutelfuncties

De wijze waarop directie en sleutelfunctionarissen tonen dat integriteit belangrijk is, heeft een belangrijke uitstraling naar de rest van de organisatie. Yarden stimuleert integriteit dan ook met voorbeeldgedrag vanuit directie en sleutelfunctionarissen: “leading by example”. De juiste “tone at the top” is van doorslaggevende betekenis voor het succesvol handhaven van dit integriteitsbeleid. Directie en sleutelfunctionarissen zien erop toe dat zowel seniormanagement als andere medewerkers integer handelen en dagen hen uit met de eigen integere opstelling.

Een gerelateerd integriteitsrisico is onzorgvuldige oordeel- en besluitvorming. De directie en sleutelfunctionarissen stimuleren dat constructief wordt gediscussieerd en dat er voldoende tegenspraak is door open te staan voor meningen en door te vragen naar onderbouwingen.

3.8 Beheerst beloningsbeleid

Het beloningsbeleid is in eerste instantie gericht op het bevorderen, aantrekken en behouden van goed gekwalificeerde medewerkers. Dit alles binnen een beheerste en integere bedrijfsvoering en gericht op de lange termijn. Dit betekent onder meer dat Yarden zal voorkomen dat medewerkers door beloningen geprikkeld worden tot onzorgvuldig behandeling van de klant en/of het niet nakomen van de zorgplicht. Bovendien wil Yarden voorkomen dat het beloningsbeleid het nastreven van korte termijndoelen bevordert ten koste van de continuïteit van de onderneming. Yarden voert jaarlijks een risicoanalyse uit of het beloningsbeleid nog in lijn is met de geldende wet- en regelgeving en strategie van Yarden.
Dit is een beloningsbeleid dat Yarden ook toepast voor toezichthoudende functies, bestuurlijke en beleidsbepalende functies en sleutelfunctionarissen. Voor al deze functionarissen kent Yarden geen variabele beloningen en/of aanvullende pensioen- en VUT-regelingen.

3.9 Naleving wet- & regelgeving

Uitgangspunt voor Yarden is 100% compliant te zijn. De naleving van wet- & regelgeving is vast onderdeel op zowel de agenda van de Risk & Auditcommissie als van de directie.
Yarden heeft te maken met veel wettelijke regelingen. De belangrijkste zijn:

- Wet op het financieel toezicht (WFT)
- Uitvoeringswet Algemene vorderingen gegevensbescherming (AVG)
- Europese Solvency II-richtlijnen
- Wet op de lijkbezorging

Daarnaast zijn verschillende gedragscodes vanuit de sector van toepassing.

4. Risicomanagement

Ondernemen gaat gepaard met het nemen van risico's en vraagt om een consistente en transparante beoordeling van mogelijkheden en risico's, gericht op groei en continuïteit van de onderneming. De directie van Yarden heeft kaders gesteld voor strategie en risico-governance om deze beoordeling adequaat en efficiënt te doen verlopen. Deze kaders gelden voor de gehele organisatie. Yarden heeft een open cultuur waarin risico's bespreekbaar zijn, medewerkers zich verantwoordelijk voelen om informatie te delen over risico's, en waarin (pro-)actief risicomanagement wordt gewaardeerd. De directie van Yarden onderkent dat transparantie over risico's een belangrijk ingrediënt is voor effectief risicomanagement. De directie en de Risk & Auditcommissie zien erop toe dat de gewenste cultuur en het risicobewustzijn worden geconcretiseerd in herkenbare aspecten, zoals gewenst gedrag en de invulling van de zogenoemde Risk Appetite. In 2019 heeft Yarden dan ook onverminderd aandacht besteed aan de verdere verbetering van opzet en werking van de interne risicobeheersing en controlesystemen.

Yarden definieert risicomanagement als een "systematisch en regelmatig onderzoek naar de risico's die mensen, materiële en immateriële belangen en activiteiten bedreigen en de formulering en implementatie van een geïntegreerd beleid met betrekking tot risicoreductie, risico-overdracht en risicofinanciering". Binnen Yarden is het risicomanagement dan ook gericht op het houden van grip op de missie, visie en strategie van de organisatie met als belangrijkste uitkomst het behalen van de strategische doelstellingen.

Het risicomanagementproces van Yarden bestaat in algemene zin uit de onderstaande vijf basisstappen:

1. Risico-oriëntatie
2. Risico-inventarisatie
3. Risico-analyse/evaluatie
4. Risicobeheersing/financiering
5. Risicomonitoring

Evaluatie

Met ingang van 2017 wordt jaarlijks de werking van het Risicomanagementsysteem geëvalueerd. Yarden hanteert bij deze evaluatie de volgende thema's:

- Risicocultuur
- Strategie en beleid
- Risicomanagementfunctie
- Risicomanagementprocessen.

Bij de evaluatie wordt uitgegaan van de vier niveaus van volwassenheid, namelijk:
Niveau 4: Geïmplementeerd en periodiek geëvalueerd
Niveau 3: Gestructureerd en geformaliseerd
Niveau 2: Reproduceerbaar of informeel
Niveau 1: Niet bestaand; ad hoc of onvoldoende

Yarden heeft de ambitie om op alle vier de thema's het gewenste volwassenheidsniveau 4 te realiseren.

4.1 Interne controlesysteem

Yarden hanteert een intern controlesysteem om te bewaken dat:

- organisatiedoelstellingen in overeenstemming zijn met de missie van Yarden;
- middelen om de doelstellingen te bereiken effectief en efficiënt worden ingezet;
- rechten en bezittingen van Yarden worden bewaakt;
- rapportages op het gebied van operationele en financiële verantwoording betrouwbaar zijn;
- wetten en andere van toepassing zijnde regelgevingen en ethische normen worden nageleefd.

Risico-governance

De interne controleprocessen zijn gebaseerd op functiescheiding en het vierogenprincipe. Een belangrijk onderdeel van het interne controlesysteem is het toezien op de toereikende beheersing van de risico's waarmee Yarden wordt geconfronteerd. Dit gaat om alle risico's die een impact op de organisatie hebben en een bedreiging kunnen vormen voor het bereiken van de organisatie-doelstellingen. Deze risico's worden gerapporteerd in het integrale risicodashboard van Yarden.

Het mandaat en het commitment voor het opzetten van het Risicomanagementsysteem en de Risicomanagementfunctie is door de directie van Yarden gegeven op basis van onderstaande verantwoordelijkheden conform het "Three Lines of Defence"-principe. Door functiescheiding in te richten tussen het opstellen van beleid, uitvoering van beleid en controle op de naleving van dit beleid, wordt een hoge mate van risicobeheersing bereikt.

1e Lijn: (Risico-)eigenaar

De directie en het management van iedere afdeling is primair verantwoordelijk voor alle risico's binnen zijn/haar afdeling en voor uitvoering, naleving en effectiviteit van getroffen beheersmaatregelen in de eerste lijn. Deze lijn heeft een uitvoerende rol en richt zich op het primaire en uitvoerende proces.

2e Lijn: (Risico-)control

De tweede lijn wordt gevormd door de afdeling Integraal Risicomanagement (IRM). Binnen de afdeling IRM zijn de functies riskmanagement, compliance, actuariële functie, functionaris gegevensbescherming en information riskmanagement ondergebracht (gezamenlijk IRM-functie). De risicomanagement-, compliance- en actuariële functie zijn sleutelfuncties conform Solvency II. Expliciet ziet de tweede lijn erop toe of de eerste lijn adequaat functioneert, en verschaft daarnaast inzicht in de ontwikkelingen van het risicoprofiel van Yarden in verhouding tot de risicobereidheid en adviseert daarover.

Deze functies en de afdeling IRM hebben geen operationele of resultaatverantwoordelijkheid ten aanzien van die beheersing van risico's.
De risicomanagementfunctie is verantwoordelijk voor de effectieve kaderstelling en het toezicht op de naleving daarvan, en de monitoring van de werking van de controlesystemen. Daarnaast bestaat de rol uit het gevraagd en ongevraagd adviseren, monitoren, signaleren, ondersteunen en rapporteren over de effectiviteit van de risicobeheersing.

De Compliance Functie is gericht op het monitoren en bevorderen van de naleving van wet- en regelgeving, interne gedragscodes, waarden en procedures die verband houden met de integriteit van Yarden met als doel het voorkomen van aantasting van de integriteit, alsmede financiële,

juridische en reputatieschade en richt zich dus op de monitoring van de compliance-risico's. De taken van de compliance officer zijn vastgelegd in het Compliance-charter.

De Actuariële Functie heeft een toetsende rol. Vanuit die rol ziet de actuariële functie toe op de berekening van de technische voorzieningen, beoordeelt de nieuwe productie, de SCR-risico's die ten grondslag liggen aan de risicomarge alsmede de opzet voor rapportages. De actuariële functie challenget en beoordeelt de werkzaamheden van het Actuariaat en toetst de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). De taken van deze functie zijn vastgelegd in het Charter Actuariële Functie.

De Functionaris Gegevensbescherming (FG) is verantwoordelijk voor het up-to-date houden van de organisatie voor wat betreft de strategische en beleidsmatige aspecten van privacy. Daarnaast reviewt de FG (periodiek) het privacybeleid, herziet jaarlijks de privacy-strategie, verzorgt awareness-trainingen en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan personen die geraakt worden door dit beleid. Ten slotte houdt de FG toezicht op de naleving van dit beleid en verzorgt de meldingen van datalekken aan de Autoriteit Gegevensbescherming.

De functie van Information Riskmanagement is verantwoordelijk voor het opstellen en bewaken van het informatiebeveiligingsbeleid en adviseert over informatiebeveiliging gericht op de waarborging van de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en digitale weerbaarheid van de informatie binnen geheel Yarden.

De Integrale Risicomanagementfunctie is gepositioneerd onder de directeur Financiën & Informatiemanagement die tevens eindverantwoordelijk is voor de risicomanagement- en compliance functie binnen Yarden.

De integrale risicomanagementfunctie is belegd bij de afdeling IRM, onder leiding van de manager IRM. De manager IRM geeft invulling aan de rol van risicomanager en de daarmee verband houdende specifieke taken.

Een objectieve, integere en onafhankelijke taakvervulling is essentieel voor de effectiviteit van de IRM-functie. De IRM-functie is onafhankelijk van de eerste en derde lijn.

De IRM-functie heeft betrekking op alle risico's van de onderneming, waaronder:

- de strategische risico's
- financiële risico's
- operationele risico's
- risico's met betrekking tot financiële verslaggeving
- risico's aangaande de naleving van de wet- en regelgeving

Onafhankelijkheid en objectiviteit worden geborgd door de volgende maatregelen:

a. De IRM-functie rapporteert hiërarchisch aan de directeur Financiën & Informatiemanagement, die daarmee meer expliciet de rol van CFRO heeft in het bestuur;
b. De directie besluit unaniem over aanname/ontslag, beoordeling en beloning van de IRM-functie of legt dit voor aan de voorzitter van de Risk & Auditcommissie (R&AC) van de Raad van Commissarissen;
c. De IRM-functie heeft een escalatielijn naar de R&AC;
d. De directeur F&I beoordeelt jaarlijks de rol en het functioneren van de IRM-functie;
e. De directie besluit unaniem over aanname/ontslag, beoordeling en beloning van de IRM of legt dit voor aan de voorzitter van de R&AC;

f. De risicomanagementfunctie wordt beoordeeld op basis van de verwezenlijking van de doelstellingen van de functie, onafhankelijk van de resultaten van de bedrijfsactiviteiten waar de functie toezicht op houdt;
g. De Manager IRM heeft een rechtstreekse rapportagelijn naar en een onbelemmerde toegang tot de directie van Yarden alsmede naar de voorzitters van de Raad van Commissarissen en R&AC. De Manager IRM deelt altijd de rapportages met de voltallige directie en de R&AC;
h. De Manager IRM is aanwezig bij de vergaderingen van de R&AC met betrekking tot onderwerpen die het integraal risicomanagement aangaan.
i. De sleutelfuncties binnen de afdeling IRM hebben te allen tijde toegang tot de (leden van) de directie van Yarden en kunnen escaleren naar de R&AC.

3e Lijn: (Risico)zekerheid

Internal Audit geeft een onafhankelijk oordeel over de opzet, bestaan en werking van het interne beheersingsraamwerk (1e en 2e Lijn).

De interne auditfunctie helpt met systematische en gedisciplineerde audits de effectiviteit van de processen van risicomanagement, beheersing en governance te evalueren en te verbeteren. Hiertoe voert de interne auditfunctie onder meer de volgende activiteiten uit:

> Het actualiseren van het audit-universum;
> Het opstellen van een intern-auditmeerjarenplan;
> Het auditen van de doeltreffendheid en effectiviteit van processen, beleid en mitigerende maatregelen en doen van aanbevelingen dienaangaande;
> Het gevraagd en ongevraagd adviseren van medewerkers, management en directie om de processen van risicomanagement, beheersing en governance te verbeteren;
> Het rapporteren aan management, directie en Raad van Commissarissen.

De interne auditfunctie is onafhankelijk, objectief en wordt geborgd door het Interne Audit Charter.

4.2 Risicomanagementcyclus

De riskmanagementcyclus is opgebouwd vanuit de strategie en deze wordt vertaald naar (indien nodig) aanpassingen in de werkprocessen. De riskmanagementstrategie van Yarden is gericht op alle risico's die een bedreiging vormen voor het halen van de strategische doelstellingen. De wijze van risicobeheersing is ingebed in alle gremia van de organisatie en wordt zichtbaar gemaakt voor stakeholders en toezichthouders. In de rapportage-cyclus wordt teruggekoppeld in hoeverre de risicomanagementdoelstellingen ook worden gerealiseerd. De te nemen stappen zijn:

> Jaarlijkse risico-inventarisatie
> Vaststellen van de risk appetite
> Meten van de risico's
> Kwantificeren van de risico's
> Kwalificeren van de risico's: wat is de kans x impact
> Rapporteren over de uitkomsten

4.3 Risicobeheersing

In de huidige aanpak van risicobeheersing wordt proactief gereageerd op veranderende omstandigheden. Door het vroegtijdig signaleren van mogelijke gebeurtenissen en daaruit voortvloeiende risico's, is Yarden in staat om tijdig actie te nemen en het systeem van interne beheersmaatregelen op adequate wijze toe te passen. De kern van de risicobeheersing bestaat uit een organisatiebreed, uniform en gestructureerd proces van identificeren, analyseren, reageren, monitoren en rapporteren van mogelijke toekomstige gebeurtenissen die van invloed kunnen zijn op het behalen van de organisatiedoelstellingen.

Binnen Yarden Uitvaartverzekeringen zijn veel beheersmaatregelen genomen om het marktrisico te beperken. De wijze waarop deze risico's worden beheerst, wordt uiteengezet bij de passendheidstoets.

Binnen Yarden Uitvaartverzekeringen zijn tevens algemene beheersmaatregelen genomen voor alle onderkende risico's. De belangrijkste maatregelen zijn:

- borgen nieuwe productie/klantbehoud;
- beperken renterisico;
- borgen van kostenkaders (er wordt gedurende een transitieperiode van enkele jaren bewust extra geïnvesteerd in marktbewerking, digitalisering en marketingcommunicatie met als gevolg een tijdelijke overschrijding van eerste kosten);
- frequent bewaken van de solvabiliteit;
- bewaken van de toegevoegde waarde new business;
- sturen op doorlopende kosten;
- het project Naturasupplement, met als doel het Naturasupplement-dossier goed te beheersen.

Risico-overleg

Yarden heeft een risico-overleg dat bestaat uit de directeur Financiën & Informatievoorziening, de IRM, Manager Finance, Compliance Officer, Security Officer, en de Internal Auditor. Het risico-overleg wordt gehouden om de voortgang en risicorapportages te bespreken in voorbereiding op het overleg van de directie van Yarden. Deze rapportages worden tevens met de Risk & Auditcommissie en Raad van Commissarissen besproken.

Beleggingscommissie

De Beleggingscommissie heeft als functie de directie van Yarden te adviseren op het gebied van het beleggingsbeleid. De Beleggingscommissie bestaat uit de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen en Yarden Holding, de fiduciair vermogensbeheerder en meerdere externe deskundigen. De externe deskundigen van de Beleggingscommissie worden door de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen benoemd. De Beleggingscommissie bestaat uit minimaal twee en maximaal vier externe leden.
Alle leden van de Beleggingscommissie zijn deskundig op het gebied van beleggingen en Asset Liability Management (ALM).

De directie van Yarden Uitvaartverzekeringen is verantwoordelijk voor het strategisch beleggingsbeleid waaronder de vaststelling van het doel en de stijl van het beleggingsbeleid, de investment beliefs, de strategische allocatie en bandbreedtes, de invulling van de deelportefeuilles, het derivaten- en valutabeleid, de mandaten aan de (fiduciair) vermogensbeheerder(s), de benchmarks en het aanstellen en/of ontslaan van (fiduciair)

vermogensbeheerder(s). De directie van Yarden Uitvaartverzekeringen kan een deel van deze taken delegeren aan een fiduciair vermogensbeheerder.

Daarnaast is de Beleggingscommissie verantwoordelijk voor het toetsen en evalueren van het gevoerde en te voeren beleid van de fiduciair) vermogensbeheerder, het onderhouden van contacten met marktpartijen die betrokken zijn bij het vermogensbeheer, bewaring en advisering en het bijhouden van beleggingstechnische kennis van de commissie. De directie van Yarden Uitvaartverzekeringen geeft periodiek opdracht voor een ALM-studie. De Beleggingscommissie geeft op basis van de resultaten van de studie advies aan de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen. In 2019 is er door de specifieke ontwikkelingen voor gekozen om geen ALM-studie uit te voeren.

4.4 Toezichthoudende organen

Er zijn twee toezichthoudende organen die toezien op het risicomanagement en de interne beheersing bij Yarden:

1. Raad van Commissarissen
2. Risk & Auditcommissie

Raad van Commissarissen

De taak van de Raad van Commissarissen is het houden van toezicht op het bestuur van de vennootschap en de algemene gang van zaken betreffende de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Tot de taak van de Raad van Commissarissen wordt onder meer gerekend:

- het houden van toezicht en (al dan niet voorafgaande) controle op, en het adviseren van de directie omtrent: (i) de realisatie van de doelstellingen van de vennootschap, (ii) de strategie en de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten, (iii) de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, (iv) het financiële verslaggevingsproces en (v) de naleving van de wet- en regelgeving;
- het naleven en handhaven van de corporate governance-structuur van de vennootschap;

De Raad van Commissarissen kent twee commissies, te weten de Risk & Auditcommissie en de Renumeratiecommissie die gecombineerd is met de Selectie- en Benoemingscommissie. De Commissies worden door de Raad van Commissarissen uit haar midden samengesteld. De (gehele) Raad van Commissarissen blijft verantwoordelijk voor besluiten, ook als deze zijn voorbereid door een van de commissies.

Risk & Auditcommissie

De Risk & Auditcommissie (R&AC) is een vaste commissie van de Raad van Commissarissen en ondersteunt de Raad van Commissarissen bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden op het terrein van risicomanagement en audit. De Risk & Auditcommissie beoordeelt het financiële verslaggevingsproces, het systeem van interne beheersing en beheersing van (financiële) risico's, het controleproces, en het proces waarmee de onderneming de naleving van wet- en regelgeving en de eigen gedragscode bewaakt.
De R&AC beoordeelt of het management de juiste "beheerscultuur" uitdraagt om het belang van interne beheersing en risicomanagement te communiceren, en of het management ervoor zorgt dat alle werknemers inzicht hebben in hun rollen en verantwoordelijkheden.
De commissie verkrijgt inzicht in de mate waarin aanbevelingen van de interne auditor en de externe accountant betreffende interne beheersing door het management zijn geïmplementeerd.

De commissie beoordeelt de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde systemen en beoordeelt op welke wijze het management zich verantwoordt over de beveiliging van computersystemen en -applicaties, en de calamiteitenplanning ten aanzien van de verwerking van financiële gegevens in het geval zich ernstige systeemstoringen voordoen.
Zij beoordeelt de effectiviteit van het systeem voor de naleving van wet- en regelgeving, alsmede de resultaten van onderzoek door het management naar frauduleuze handelingen of niet-naleving, en de vervolgstappen die worden genomen (waaronder disciplinaire maatregelen).

De R&AC wordt minimaal per kwartaal door het management en de risicofuncties schriftelijk op de hoogte gesteld van de gang van zaken met betrekking tot de naleving van wet- en regelgeving, de ontwikkeling van de risico's en de uitkomsten van de audits.

4.5 Solvency II

De implementatie van het Solvency II-regime heeft binnen Yarden effect gehad op het valideren van modellen en de aandacht voor de risico's. Hierdoor is er meer inzicht in de risico's verkregen. Yarden is gevoelig voor een aantal risico's, hetgeen zijn weerslag vindt in de opbouw van het vereiste vermogen. De grootste risico's die Yarden loopt betreffen de marktrisico's en de verzekeringstechnische risico's.

Monitoring solvabiliteit

Yarden bewaakt op regelmatige basis de solvabiliteit op basis van Solvency II-richtlijnen en de interne norm van 130%. Ieder kwartaal wordt vanuit het Actuariaat een uitgebreide rapportage opgeleverd met de stand van zaken en mutaties in de solvabiliteit. Wekelijks wordt van de fiduciair vermogensbeheerder een set van indicatoren ontvangen die van invloed kunnen zijn op (het marktrisicodeel van) de solvabiliteit. Op basis van deze ontwikkelingen kan worden besloten tussentijdse solvabiliteitsberekeningen te maken of te derisken in de beleggingsportefeuille. De ontwikkelingen met betrekking tot de solvabiliteit en mogelijke derisk-acties op beleggingsgebied worden besproken in de Beleggingscommissie en in de Risk & Auditcommissie.

4.6 Uitbesteding

Yarden heeft zich in haar uitbestedingsbeleid gecommitteerd aan de wet- en regelgeving zoals deze in Solvency II beschreven staat. Interne verzoeken tot uitbesteding worden getoetst aan de hand van de volgende criteria: wordt er uitbesteed aan een derde? En heeft de uitbesteding een structureel karakter? Betreft het een kritieke of belangrijke functie of werkzaamheid?

4.7 IT

De huidige IT-uitbestedingen die hieraan voldoen zijn de uitbestede IT-infrastructuur (Centric), de huidige CRM/polisadministratie (Verne), en de financiële administratie (AFAS). Al deze uitbestedingen bevinden zich op Nederlands grondgebied. Yarden heeft contracten afgesloten die passend zijn bij de dienstverlening. De dienstverlening wordt gemonitord door middel van in Service Level Agreements vastgelegde afspraken, zoals periodieke controle van change- en incidentmanagement. Daarnaast is over al deze uitbestedingen overleg op strategisch en tactisch niveau om de toekomstbestendigheid ervan te waarborgen.

Naast het waarborgen van continuïteit zijn al deze uitbestedingen erop gericht om zoveel mogelijk binnen de standaarden te opereren teneinde kostenefficiency te behalen. Alle contracten met Centric, Verne en AFAS hebben een ISAE 3402 type II-verklaring.

4.8 Vermogensbeheer

Een aanzienlijk deel van de risico's die Yarden als bedrijf in theorie loopt, komen voort uit de wijze waarop haar vermogen wordt belegd. Yarden heeft het beheer van haar beleggingen uitbesteed aan extern fiduciair vermogensbeheerder Kempen Capital Management.
Het fiduciair vermogensbeheer bestaat uit de advisering over en uitvoering van het beleggingsbeleid, beheer en beleggen van vermogen, administratie, (wettelijke) verslaglegging, performance-meting en risicomanagement. De opdracht aan de fiduciair beheerder is vastgelegd in een schriftelijk mandaat. Als custodian is Northern Trust benoemd.

De Beleggingscommissie van Yarden heeft als functie de directie te adviseren op het gebied van het beleggingsbeleid. De commissie bestaat uit de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen en Yarden Holding, meerdere externe leden en de fiduciair vermogensbeheerder. De externe leden worden door de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen benoemd. De Beleggingscommissie bestaat uit minimaal twee externe leden. Alle leden van de Beleggingscommissie zijn deskundig op het gebied van beleggingen en Asset Liability Management (ALM).

5. Financiën

Na een periode waarin de wettelijke solvabiliteitsnormen werden onderschreden zijn begin 2019 een aantal maatregelen genomen om enerzijds weer te voldoen aan de wettelijke eisen en anderzijds de rechten van de polishouders zo goed mogelijk te beschermen. Yarden tekende op 28 oktober 2019 een Share Purchase Agreement (SPA) met DELA Holding N.V. met als doel de aandelen van Yarden Holding B.V. over te dragen.

Conform het kapitaalbeleid van Yarden dient het vermogen van de gehele Yarden-groep te worden ingezet als kapitaalsteun aan de verzekeraar, teneinde de financiële positie van de polishouders te beschermen. Om hieraan uitvoering te geven heeft Yarden de aandelen in Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. van Yarden Holding B.V. overgedragen aan Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. per 1 januari 2019. Na deze aandelenoverdracht is sprake van een positief eigen vermogen bij Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.

Vervolgens heeft Yarden in februari een herstelplan ingeleverd bij De Nederlandsche Bank. DNB heeft op 28 mei 2019 haar instemming gegeven. De basis van dit herstelplan vormt de herstelmaatregel: “het beperken van de aanspraken van alle naturapakketpolishouders”. Dit betekent concreet dat de directie heeft besloten om de kostenstijging van het naturapakket niet meer te vergoeden na 1 januari 2020 en de rechten na deze datum derhalve te beperken. Deze herstelmaatregel is uitgevoerd door het inroepen van de wijzigingsbedingen in de oorspronkelijke polisvoorwaarden. De betreffende polishouders zijn per brief hierover geïnformeerd op 2 juli 2019. In december 2019 zijn de pakketpolishouders bovendien geïnformeerd dat per 2020 de prijsstijging 2% bedraagt en dat deze prijsstijging voor rekening van de polishouders zal komen.

De genoemde maatregel zorgde ervoor dat de SCR-ratio per 30 juni 2019 voor Yarden Holding B.V.(Groep) 145% bedraagt en Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. (solo) 149% bedraagt en dat de solvabiliteit van Yarden vanaf die datum weer voldoet aan de wettelijke eisen onder de Solvency II-richtlijnen. Met name door marktomstandigheden is deze ratio in de maanden daarna verder gedaald en bedroeg de solvabiliteitsratio voor de Groep ultimo 2019 116%.

Yarden kon in 2019 een bescheiden positief resultaat noteren. In 2018 was nog sprake van een groot verlies door de eenmalig hoge verzekeringstechnische lasten. De opbrengsten stegen voornamelijk door hogere beleggingsopbrengsten. Yarden heeft in 2018 de kosten en bezetting van de ondersteunende diensten en staven kritisch tegen het licht gehouden. Naar aanleiding hiervan zijn aanzienlijke ingrepen gedaan en dit heeft vanaf 2019 geleid tot substantiële kostenbesparingen met een direct effect op het totale kostenniveau en dat van de onderliggende bedrijven Uitvaartverzorging en Uitvaartverzekeringen. De ontwikkelingen in de twee Yarden-onderdelen Uitvaartverzekeringen en Uitvaartverzorging worden hieronder nader toegelicht. De cashflow ontwikkelde zich in 2019 niet positief. In 2019 werd geïnvesteerd in verbouwingen en renovaties van enkele crematoria en in nieuwbouw van het Uitvaartcentrum Amsterdam Zuidoost.

5.1 Uitvaartverzekeringen

In 2019 stonden de klantcontacten vooral in het teken van het beantwoorden van vragen en reacties van pakketpolishouders naar aanleiding van de brieven die daarover in het tweede halfjaar zijn verstuurd door Yarden. Hiervoor zijn de afdelingen die het klantcontact onderhouden tijdelijk fors uitgebreid.

Door een prijsverhoging en minimalisatie van marketinginspanningen is de verkoop van de Mijn Laatste Wensen uitvaartverzekering het eerste halfjaar sterk gedaald, en stabiliseerde daarna.

Door het uitvoeren van de herstelmaatregel konden de voorzieningen worden verlaagd en kwamen de vereiste buffers weer boven het wettelijke niveau. De solvabiliteit van Yarden Uitvaartverzekeringen bedroeg ultimo 2019 119%.

Yarden Uitvaartverzekeringen heeft door de lage solvabiliteit gekozen voor een veilige beleggingsmix. Deze keuze heeft tot gevolg dat de Solvency II-ratio zoveel mogelijk stabiel is. Het bijkomende gevolg van deze keuze is dat beleggingsopbrengsten worden gerealiseerd die lager zijn dan de rente die nodig is om de verplichtingen te laten groeien. Het moeten aanhouden van de veilige beleggingsmix heeft daarom per saldo een negatieve impact op de jaarresultaten en is ook de belangrijkste reden dat het resultaat van het verzekeringsbedrijf over 2019 minder positief is.

Het onderzoeken van de strategische optie en de advisering die daarmee gepaard gaat legde in 2019 een grote druk op de bedrijfskosten en is ook de belangrijkste verklaring voor de stijging van die kosten.

Naast dat het verzekeringsbedrijf inzicht verschaft in haar financiële positie voert zij ook een toereikendheidstoets (TRT) uit. Dit als gevolg van artikel 2:435a lid 4 BW. Met de TRT wordt getoetst of de aanwezige balansvoorzieningen ten minste gelijk zijn aan de benodigde voorziening op marktconsistente grondslagen. Yarden heeft ervoor gekozen om voor de waardering van verzekeringsverplichtingen ten behoeve van de TRT aan te sluiten bij de Solvency II-waarde. De bepalingen voor de TRT zijn opgenomen in de Richtlijn Jaarrekening (RJ 605). De toetsmarge ultimo 2019 komt positief uit op € 203 miljoen. Ultimo 2019 blijken de voorzieningen van Yarden toereikend te zijn.

5.2 Uitvaartverzorging

Yarden Uitvaartverzorging (Yarden Uitvaartzorg B.V., Franchise B.V. en Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. en Vastgoed B.V.) leverden samen met de deelnemingen een duidelijke positieve bijdrage aan het resultaat.

In 2019 verzorgde Yarden Uitvaartverzorging in totaal 11.995 uitvaarten en 26.437 crematies. Deze aantallen bleven in 2019 stabiel ten opzichte van de voorgaande jaren. In 2019 was sprake van een lagere sterfte dan het jaar ervoor en ook lager dan het CBS had voorspeld. Per saldo bleef het marktaandeel binnen Uitvaartverzorging op peil. Dit ondanks dat Yarden in 2019 meerdere malen negatief in de pers was.

De totale omzet van Yarden Uitvaartverzorging inclusief deelnemingen bedroeg in 2019 € 104 miljoen. De klanttevredenheid van Uitvaartzorg en Franchise steeg naar een 9,2 en ook de Net Promotor Score steeg, hetgeen de basis is voor duurzame bedrijfsvoering.

In 2019 zijn gedurende het gehele jaar de naturasommen-pakketten uitgevoerd voor iedere verzekerde die daar volgens voorwaarden recht op had. Het uitvoeren van pakketten legde druk op de resultaten van Uitvaartverzorging omdat deze pakketten in feite tegen kostprijs worden geleverd. Ook betekende het uitvoeren van de naturasommenpakketten een verandering in werkwijze. Deze wijziging is voortvarend opgepakt en heeft tot meer duidelijkheid en tevredenheid geleid van zowel nabestaanden als medewerkers.

Het verlies aan rendement op de pakketuitvaarten is voor een belangrijk deel gecompenseerd door personeel- en kostenreductie binnen de regio's van Uitvaartzorg door een intensieve procesoptimalisatie en door besparing op de ondersteunende diensten. Deze kostenreductie is eind 2018 gestart en eind 2019 afgerond. Er kan worden geconcludeerd dat deze besparingen de basis hebben gelegd voor een duurzaam resultaat.

In 2019 is het crematorium Haarlem volledig gerenoveerd. Na een lange periode van sluiting is Afscheidshuis en Begraafplaats Nieuw Eykenduynen heropend. De bouw van het Multicultureel Afscheidshuis in Amsterdam Zuidoost is in 2019 nagenoeg gereedgekomen. De opening vindt plaats in het voorjaar van 2020.

Er is een foodbook ontwikkeld met een kwaliteitsassortiment eten & drinken voor de Yarden-crematoria en -uitvaartcentra.

Diverse bijeenkomsten werden gehouden om de medewerkers te informeren over de mogelijke gevolgen van een overname door DELA.

6. Bedrijfsvoering

Samen staan we sterk. Vanuit die gedachte zorgt Yarden dat elke klant een waardig en persoonlijk afscheid krijgt. En ondersteunen we de nabestaanden bij de verwerking van hun verlies. Dat doen we als medewerker én als vrijwilliger. Door mensen goed voor te lichten en door uitvaarten bereikbaar te maken.

Wij oefenen niet zomaar een beroep uit. Ons vak is er een van uitersten. We staan mensen bij die net een dierbare hebben verloren, iets dat ons ook persoonlijk raakt. Maar we werken ook planmatig aan het waarmaken van alles wat we als Yarden-organisatie beloven.

Wij zijn er voor de klant en we zijn ons bewust van alles wat we zeggen en doen. We helpen elkaar en vragen om hulp als het nodig is. Ervaringen van anderen nemen we mee in ons dagelijkse werk. Een afscheid kun je immers maar een keer goed doen.

Wij komen met antwoorden op vragen die nog niet zijn gesteld en zetten voor elke klant een stapje meer dan strikt noodzakelijk. Door dat stapje extra zorgen we dat het afscheid echt goed is, zodat het mensen verder helpt in de verwerking van hun verlies. Wij stellen ons flexibel op en zijn zo creatief dat we voor iedereen een goed en waardig afscheid kunnen realiseren, waarbij we alert zijn op mogelijke verbeteringen in de toekomst.

Als organisatie hebben heeft Yarden een heldere kijk op het leven. Dit maakt onze benadering persoonlijker en inspirerend, met gepaste nabijheid.

6.1 Yardeniers maken het verschil

Yarden is een prachtige organisatie met een al even prachtige doelstelling. En medewerkers met een ongekende bevlogenheid, uiterste betrokkenheid en persoonlijke aandacht. Zij maken het verschil.

Aantal medewerkers Yarden

Jaar 2019	828
Jaar 2018	955

Aantal FTE Yarden

Jaar 2019	544
Jaar 2018	599

Verhouding man/vrouw medewerkers Yarden

Jaar 2019	248/580
Jaar 2018	301/654

Leeftijdsopbouw (jaar 2019)

tot 20	14
20 tot 30	64
30 tot 40	114
40 tot 50	200
50 tot 60	325
60 plus	111

Ziekteverzuim	2019	2018
Zorg	7,0%	8,7%
Faciliteiten	7,2%	6,2%
Verzekeringen	5,6%	4,8%
Holding	4,6%	7,8%
TOTAAL	6,4%	7,0%

Organisatorische ontwikkelingen conform art.391 BW 2 titel 9 zijn toegelicht in de verschillende secties van het bestuursverslag.

6.2 Opleiding en ontwikkeling

Competente, gemotiveerde en tevreden medewerkers zijn cruciaal voor het succes van Yarden. Persoonlijke ontwikkeling is een eigen verantwoordelijkheid en zal een bijdrage leveren aan het vertrouwen, zowel intern bij de medewerkers, als extern bij klanten en aandeelhouders. Daarom investeert Yarden continu in de ontwikkeling van kennis, vakbekwaamheid en vaardigheden van haar medewerkers.

6.3 Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid wordt steeds belangrijker. Yarden zorgt dat er mogelijkheden en faciliteiten zijn voor elke medewerker om met plezier te werken. Met een productiviteit die past bij de ambities van onze organisatie. Yardeniers vragen we verantwoordelijkheid te nemen om bij te dragen aan de bedrijfsdoelstellingen en de daarbij passende mogelijkheden en faciliteiten te benutten.

6.4 Diversiteit

Yarden vindt diversiteit binnen haar organisatie belangrijk. Divers samengestelde teams leveren betere resultaten en dragen meer bij aan het waarmaken van Yardens visie en strategie. Een diversiteit aan talenten en competenties maakt een organisatie sterker, flexibeler en slagvaardiger.

6.5 Ondernemingsraad

Juist bij ingrijpende veranderingen is een sterke en actieve Ondernemingsraad nodig om samen tot een goed resultaat te komen. Ook in 2019 was de relatie en het overleg tussen de Ondernemingsraad en de Yarden-bestuurder constructief, waarbij uiteraard ook de nodige kritische noten werden gekraakt.

6.6 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Yarden wil een betrouwbare en integere organisatie zijn. Vanuit Vereniging Yarden hebben wij geen winstoogmerk; positieve financiële resultaten zetten we in om reserves ten gunste van onze leden. Yarden is een onderneming die verantwoordelijkheid neemt, in dialoog is met haar stakeholders, waarbij duurzaam handelen de kern is. Ook zetten we ons actief in voor de maatschappij en zijn we kritisch op de invloed die ons eigen handelen heeft op milieu en maatschappij.

6.7 Maatschappelijk verantwoord beleggen

Yarden betrekt de aspecten van maatschappelijk verantwoord ondernemen in de besluitvorming rondom de beleggingen. Deze worden afgewogen in samenhang met rendement, risico en kosten. Yarden heeft zich gecommitteerd aan de code Duurzaam Beleggen van het Verbond van Verzekeraars. Hoewel het financieel rendement leidend is past maatschappelijk verantwoord beleggen goed bij de missie van Yarden. Yarden is ervan overtuigd dat aandacht voor verantwoord beleggen kan bijdragen aan het rendement en risicoprofiel.

6.8 Duurzaamheid

Yarden streeft ernaar om door middel van innovatie en het delen van kennis de verwachtingen van haar dienstverlening te overtreffen en ambieert om een 9+ Uitvaartorganisatie te zijn. Ook stimuleert Yarden mensen na te denken over hun uitvaartwensen en deze vast te leggen. Daarnaast voert Yarden een duurzaamheidsbeleid bij de bouw en verbouw van locaties; bij uitvaarten bieden we duurzame producten aan en ook zetten wij ons in voor milieuvriendelijkere uitvaarttechnieken, zoals resomeren. Yarden heeft tevens ook alle voorbereidingen getroffen voor de wettelijk verplichte Europese Energie Richtlijnen.

7. Vooruitblik op 2020

Op 28 oktober 2019 heeft Yarden Holding B.V. een Share Purchase Agreement (SPA) met DELA Holding N.V. getekend. Na het verkrijgen van goedkeuring van DNB en ACM wordt overgegaan tot de overdracht van de aandelen van Yarden Holding B.V. aan DELA Holding N.V. Direct aansluitend wordt Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. gefuseerd met DELA Natura- en levensverzekeringen N.V. Na de overname zal een start worden gemaakt met de integratie van de bedrijven Yarden en DELA. Bij opstelling en ondertekening van de SPA gingen partijen er van uit dat uiterlijk per 30 juni 2020 de aandelenoverdracht gerealiseerd zou zijn. Onder de voorwaarde dat goedkeuring van toezichthouders per die datum is ontvangen vindt dan ook uiterlijk per die datum overdracht van aandelen plaats. Mocht goedkeuring door toezichthouders na 30 juni 2020 worden ontvangen, dan is aanvullend goedkeuring nodig van betrokken partijen voor overdracht van de aandelen

Begin 2020 bereikte het COVID-19 virus ook Nederland. De impact werd vanaf maart 2020 snel voelbaar. Op basis van de richtlijnen van de RIVM is binnen Yarden zoveel mogelijk het thuiswerken ingevoerd voor het hoofdkantoor in Almere. Dit leidde niet tot operationele verstoringen.

De impact van Covid-19 op de financiële markten en de bijbehorende stijging van de Volatiliteits-Adjustment in de waardering van de Solvency II voorzieningen heeft bij Yarden gezorgd voor wekelijkse fluctuaties vanaf maart 2020 en een stijging van de SCR-ratio van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. naar rond de 155% per het einde van het eerste kwartaal 2020. Er is voor Yarden geen reden om aan te nemen dat deze stijging een permanent karakter heeft. Omdat Yarden nagenoeg alleen vastrentende waarden bezit, hebben de dalende beurskoersen geen effect gehad op de waarde van de beleggingen.

Uit een analyse zoals die kan worden gemaakt op het moment van het opstellen van de jaarrekening over de mogelijke impact van het coronavirus blijkt dat er op dit moment geen aanleiding is om te veronderstellen dat de impact op de technische voorziening groter zal zijn dan het risicokapitaal dat wordt aangehouden als onderdeel van het catastrofe-risico in Solvency II. De directie van Yarden vindt de gerapporteerde stand per ultimo 2019 dan ook het meeste representatieve uitgangspunt voor beleidskeuzes.

In de crematoria en op de uitvaartcentra moeten de diensten ter plekke geleverd blijven worden, uiteraard met inachtneming van de landelijke veiligheidsvoorschriften. Regelgesprekken voor uitvaarten worden telefonisch gevoerd, thuisopbaringen vinden niet meer plaats en voor plechtigheden geldt een maximum van 30 aanwezigen. Er mogen geen koffietafels en andere horecavoorzieningen meer worden aangeboden. Dit heeft grote impact op de beleving van het afscheid door de nabestaanden.

Het niet meer kunnen aanbieden van horecavoorzieningen heeft voor Yarden een negatieve financiële impact. Yarden kan geen beroep doen op de NOW-regeling vanwege het 20%-criterium. Er zullen naar verwachting ook meer uitvaarten en crematies plaatsvinden hetgeen gedeeltelijk compenserend zal werken voor de derving van de horeca-omzet. 2020 wordt een forse daling van het resultaat van Uitvaartverzorging voorzien, maar een verlies kan naar verwachting worden vermeden.

Op basis van analyse door directie wordt er geen gevaar onderkend voor de continuïteit van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. vanwege COVID-19.

Almere, 26 mei 2020

Klaas de Boer
Directeur Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.

Leo Epskamp
Directievoorzitter Yarden Holding B.V

Bericht van de Raad van Commissarissen aan de aandeelhouders

De Raad van Commissarissen biedt hierbij haar verslag aan over het boekjaar 2019 aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De directie heeft het bestuursverslag opgesteld en de jaarrekening is door KPMG Accountants gecontroleerd en op 26 mei 2020 voorzien van een goedkeurende controleverklaring. De Raad stemt in met het voorstel van de directie om het eigen vermogen van de vennootschap te vermeerderen met het resultaat na belasting over 2019 ad € 6,3 miljoen.

In het bijzijn van de accountant heeft de Raad de jaarrekening besproken en goedgekeurd. De Raad adviseert de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de jaarrekening 2019 vast te stellen, de directie decharge te verlenen voor het gevoerde beleid en de Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor het gehouden toezicht.

Corporate Governance

De Raad van Commissarissen en de directie onderschrijven de algemeen gedragen beginselen van verantwoord ondernemen en leven deze ook na. Daarbij worden de beginselen van de geldende Corporate Governance Code in acht genomen. Vanuit de richtlijn comply or explain rapporteert Yarden proactief eventuele afwijkingen aan haar externe toezichthouders.

Vanuit praktisch oogpunt heeft de Raad ervoor gekozen om twee van de drie in de code genoemde commissies samen te voegen. De Raad kent naast de Risk & Auditcommissie de Remuneratiecommissie die gecombineerd is met de Selectie- en Benoemingscommissie. De Raad kent een eigen reglement waarin onder meer zijn opgenomen de profielschets, omvang en samenstelling van de Raad, het rooster van aftreden en de reglementen van de commissies.

Samenstelling Raad van Commissarissen

Mevrouw Niewierra is per 1 april 2019 op haar verzoek voortijdig afgetreden. De achtergrond hierbij was dat zij een andere functie als hoofdactiviteit had aanvaard. Sinds april 2019 bestaat de Raad van Commissarissen derhalve uit vier leden. Hoewel bij aftreden van leden maatregelen genomen moeten worden om het aantal commissarissen onverwijld aan te vullen tot de zes leden die statutair genoemd worden, is de werving voor de vacature die gedurende 2018 ontstond toentertijd stopgezet met het oog op de situatie waarin Yarden verkeerde. Besloten werd om de vacature in de Raad van Commissarissen pas te vervullen als er meer zekerheid is over de toekomstige richting van Yarden. Datzelfde gold in 2019 bij het vertrek van mevrouw Niewierra. Graag willen wij mevrouw Niewierra danken voor haar collegialiteit en het inbrengen van haar ervaring en kennis in onze Raad.

Inmiddels is op 28 oktober 2019 de voorgenomen overname van de aandelen Yarden Holding door DELA aangekondigd. Dat maakte dat besloten is om werving van nieuwe leden voor de Raad van Commissarissen van Yarden Holding niet verder door te zetten. Op hetzelfde moment ontstond de bijzondere situatie dat alle vier de zittende commissarissen gelijktijdig aftredend zouden zijn op de Vergadering van Aandeelhouders die gedurende het laatste kwartaal van 2019 gepland stond. Dit werd ingegeven door het aflopen van de zittingstermijnen; de heren Payer en Raué na twee zittingstermijnen, en de heren Pieterse en Seemann na één zittingstermijn van vier

jaar. Alle vier hebben vervolgens aangegeven bereid te zijn, in het belang van de continuïteit van de organisatie, om herbenoemd te worden. Dit heeft erin geresulteerd dat de heren Pieterse en Seemann herbenoemd zijn voor een tweede periode van vier jaar. Daarnaast zijn, conform de governance-regels, de heren Payer en Raué voor een periode van twee jaar herbenoemd. Opgemerkt wordt dat het de verwachting is dat de feitelijke zittingsduur enkele maanden zal zijn, tot het moment van closing van de beoogde verkooptransactie met coöperatie DELA.

Vergaderingen

Yarden Holding B.V. en Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. hebben een eigen Raad van Commissarissen en vergaderen met een eigen agenda en vergaderstukken. De samenstelling van beide raden is echter identiek en functioneert als een personele unie. De vergaderingen van Yarden Holding B.V. en Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. vonden zoveel als mogelijk gecombineerd plaats.

De Raden vergaderden in het verslagjaar 12 keer waaronder een aantal malen telefonisch. De gemiddelde aanwezigheid van de leden van de Raad van Commissarissen was 88%.

De Raad heeft gedurende de eerste maanden van 2019 bij herhaling en veelvuldig vergaderd over de verkenning van de strategische opties die Yarden mogelijk zou hebben om haar financiële positie te verstevigen. Immers, eind 2018 was er twijfel ontstaan over de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van Yarden vanwege het onderschrijden van de wettelijke Solvency II-kapitaalvereisten (100%). De vergaderingen van de Raad met de directie richtten zich in die periode op mogelijke scenario's om enerzijds weer aan de wettelijke eisen te voldoen, en anderzijds de rechten van de polishouders zo goed mogelijk te beschermen. Om ook haar aandeelhouders goed te informeren heeft de directie gedurende die eerste maanden van 2019 een zestal informatiebijeenkomsten van de Raad van Commissarissen en de aandeelhouders belegd. Daarin presenteerde de directie de laatste ontwikkelingen. Uiteindelijk heeft de verkenning van de strategische opties geresulteerd in de invulling die is gegeven aan het herstelplan waarop DNB op 28 mei 2019 haar instemming heeft gegeven.

Door de uitvoering van de maatregelen uit het herstelplan – het beperken van de aanspraken van alle naturapakketpolishouders – konden Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. zowel als Yarden Holding B.V. per 30 juni 2019 weer voldoen aan de wettelijke eisen ten aanzien van de solvabiliteit. Echter, met de uitvoering van het herstelplan, inclusief alle daaraan voorafgaande maatregelen, heeft Yarden alle mogelijke interventies van het kapitaalbeleid uitgevoerd. Nieuwe compenserende maatregelen ter ondersteuning van de solvabiliteit zijn binnen Yarden derhalve niet meer aanwezig. Dat maakt dat de continuïteit van het bedrijf ook na de maatregelen als onzeker kon worden aangemerkt.

Om de continuïteit op lange termijn te waarborgen en in het belang van de polishouders zijn door de directie gesprekken gevoerd met marktpartijen. De Raad van Commissarissen is door de directie bij voortduring betrokken bij en geïnformeerd over de ontwikkeling van die gesprekken. Om haar adviserende en toezichthoudende rol naar behoren uit te kunnen voeren én de belangen van alle betrokkenen voldoende tot hun recht te laten komen, is gedurende mei 2019 gekozen voor de instelling van een Stuurgroep. Daarin zaten naast leden van de Raad van Commissarissen en de directie tevens vertegenwoordigers van het Hoofdbestuur van de Vereniging Yarden, i.c. representant van de aandeelhouder, alsmede de voorzitter van de Stichting Yarden (prioriteit). Met soms op wekelijks basis bijeenkomsten of telefonische overlegmomenten is de Raad van Commissarissen toen a tempo en voortdurend betrokken geweest bij de ontwikkelingen die

uiteindelijk geresulteerd hebben in het tekenen van een voorwaardelijke koopovereenkomst per 28 oktober 2019 met DELA Holding N.V.. Per dat moment stopten feitelijk de activiteiten van de Stuurgroep.

Naast voornoemde discussies en vergaderingen inzake de strategische opties en ontwikkelingen binnen Yarden heeft de Raad van Commissarissen in haar vergaderingen diverse specifieke onderwerpen behandeld. Deze omvatten onder meer de ORSA, het auditplan van KPMG, het risicodashboard inclusief de voortgangsrapportages, de rapportages van Compliance, Information Security en Integraal Risicomanagement, de governance-structuur omtrent de besluitvorming, het kapitaalbeleid, de bouw van het multicultureel uitvaartcentrum Amsterdam Zuidoost.

Periodiek vonden overigens bilaterale gesprekken plaats tussen de voorzitter van de Raad van Commissarissen en de directievoorzitter. Deze gesprekken zijn bedoeld om ook tussen de reguliere vergaderingen de Raad aangesloten te houden op de voortgang van belangrijke dossiers en te informeren over actuele onderwerpen. Door van deze bilaterale gesprekken korte notities te maken werd de voltallige Raad geïnformeerd. In het verleden vonden deze gesprekken gemiddeld eens in de drie weken plaats. Na wisseling van bestuursvoorzitter is dit gedurende het derde kwartaal 2019 weer opgepakt. De Raad is dan ook goed en steeds tijdig door de directie geïnformeerd, waardoor zij haar toezichthoudende taken naar behoren kon uitoefenen.

Na het vertrek van mevrouw Niewierra heeft de Ondernemingsraad de heer Pieterse gevraagd de rol over te nemen van commissaris op aanbeveling van de OR. De zogeheten artikel 24-vergaderingen van de OR hebben in het verslagjaar de eerste keer in het teken gestaan van de solvabiliteitsproblematiek van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. Het gedurende het vierde kwartaal gehouden overleg besteedde voornamelijk aandacht aan de aangekondigde voorgenomen overname van de aandelen Yarden Holding door DELA Holding N.V..

Het was voor de Raad zeer nuttig om met de OR te discussiëren over de mogelijke oplossingen en te constateren dat de OR door de bestuurder van Yarden Holding B.V. goed op de hoogte is gehouden van de actuele ontwikkelingen. De Raad heeft deze vergaderingen als uiterst constructief en plezierig ervaren.

Risk & Auditcommissie

De Raad van Commissarissen heeft uit haar midden een Risk & Auditcommissie gevormd, die verantwoordelijk is voor de voorbereiding van de besluitvorming door de voltallige Raad van Commissarissen in het kader van het toezicht op de directie. De Risk & Auditcommissie richt zich in ieder geval op het interne risicobeheersings- en controlesysteem, de financiële informatievoorziening en ICT, de solvabiliteit, het kapitaalbeleid, de privacyregels (AVG) en het beleggingsbeleid, alsmede het financieel management van de verschillende vennootschappen. Ook bewaakt zij de integriteit van de organisatie. De taken en werkwijze van de Risk & Auditcommissie zijn vastgelegd in het Reglement van de Risk & Auditcommissie.

De Risk & Auditcommissie bestond in 2019 uit de heren Pieterse, Raué en Seemann (voorzitter). De commissie vergaderde in het verslagjaar 6 keer. Om praktische redenen heeft de commissie haar vergaderingen een viertal keer gecombineerd met de vergadering van de Raad van Commissarissen.

De Risk & Auditcommissie heeft de besprekingen in de Raad van Commissarissen voorbereid inzake de jaarstukken, de managementletter van de accountant (interim-controle), het accountantsverslag, het interne auditplan 2020, de liquiditeitsprognose, de meerjarenbegroting, en de ORSA. Bij de bespreking van de managementletter, het accountantsverslag en de jaarstukken was eveneens de accountant aanwezig.

Naast het overleg met de directie heeft de commissie zich gedurende 2019 laten informeren door de manager Finance & Risk, de manager Compliance, de Actuariële Functiehouder, de Information Security manager, de Functionaris Gegevensbescherming, de Interne Auditor, de manager Integraal Risicomanagement, en in het bijzonder over de opvolging van de gegeven aanbevelingen.

Voorafgaand aan de accountantscontrole is de controle-aanpak voor de jaarrekening 2019 met KPMG besproken, alsmede de uitkomsten van de interim-controle en de managementletter. Ook hebben de commissie en de voltallige Raad van Commissarissen zich laten informeren door de externe (voorheen certificerend) actuaris Actwell en voor specifieke onderwerpen door het actuarisbureau Milliman.

Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie, die gecombineerd is met de Selectie- en Benoemingscommissie, is door de Raad van Commissarissen ingesteld om voorstellen voor te bereiden omtrent benoeming van statutair directeuren, en hun remuneratie ter besluitvorming van de voltallige Raad van Commissarissen. De commissie adviseert tevens de directievoorzitter bij voorgenomen benoemingen van overige directeuren. In 2019 bestond de voltallige Yarden-directie uit één vrouw en drie mannen. Daarmee voldoet Yarden niet aan de onder de Governance-regels gewenste verdeling van ten minste 30% vertegenwoordiging van ieder geslacht in de directie.

De commissie bestond in het verslagjaar uit de leden mevrouw Niewierra (tot 1 april 2019), de heer Pieterse (vanaf 1 april 2019) en de heer Raué. Tot haar aftreden was mevrouw Niewierra voorzitter. Deze rol werd daarna overgenomen door de heer Pieterse.
Op de Yarden-website staat een nadere toelichting over het beloningsbeleid (https://www.yarden.nl/over-yarden/beloningsbeleid.htm)

De commissie heeft gedurende 2019 zowel gedurende als ook buiten vergadering specifieke aandacht besteed aan de samenstelling van de directie. Daarbij speelden onderwerpen als het vertrek van de directievoorzitter eind mei 2019 alsmede het vertrek van de directeur Uitvaartverzekeringen eind augustus 2019. De vacante functies worden tijdelijk vervuld door de heren L.N.J. Epskamp (directievoorzitter) en P. de Groot (directeur Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.). Eveneens stond in 2019 op de agenda de invulling van de posities van sleutelfunctionarissen alsook het bespreken van maatregelen gericht op het behouden van medewerkers.

Toezichthouders

Vast onderdeel van de agenda van de Raad van Commissarissen is de correspondentie die Yarden vanuit De Nederlandsche Bank (DNB), de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) ontvangt. De in het verslagjaar ontvangen correspondentie is steeds uitgebreid besproken en de Raad heeft actief toegezien op de naleving van wet- en regelgeving. De Raad van Commissarissen heeft ook enkele malen direct met DNB vergaderd.

De Raad heeft voortdurend stilgestaan bij het risicomanagement van Yarden en de solvabiliteitsproblematiek in het bijzonder. Op basis daarvan heeft de Raad geconcludeerd dat majeure maatregelen noodzakelijk zijn om de solvabiliteitspositie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. te versterken zodat de rechten van de polishouders zoveel als mogelijk beschermd worden.

Slotopmerking

2019 was wederom voor Yarden een bijzonder jaar. Het besluit om de aanspraken van alle naturapakketpolishouders te beperken was niet eenvoudig. De voorgenomen overname door DELA is een ingrijpende wijziging voor de onderneming en haar medewerkers. De Raad heeft mede in dat licht grote waardering voor de directie en medewerkers die met niet aflatende energie zich eens temeer hebben ingezet om naast hun reguliere werkzaamheden tot een oplossing te komen voor de continuïteitvraagstukken van de onderneming. Met de overname door DELA heeft Yarden een structurele duurzame oplossing gevonden om haar activiteiten voort te kunnen zetten. Bij goedkeuring door de toezichthouders, is Yarden officieel onderdeel van DELA.

De verspreiding van het COVID-19 virus heeft invloed op alle onderdelen van Yarden. De Raad van Commissarissen is hierover in een vroeg stadium en in meerdere vergaderingen over geïnformeerd. Voor de impact wordt verwezen naar hetgeen is vermeld in het hoofdstuk “gebeurtenissen na balansdatum”.

ir. H.H. Raué
Voorzitter Raad van Commissarissen

Samenstelling Raad van Commissarissen in het verslagjaar 2019

Mw. Drs. A.W.M.H. Niewierra (1966)
Commissaris op aanbeveling van de OR
Voorzitter Benoemings- en Remuneratiecommissie
Zittingstermijn: 23-04-2014 tot 01-04-2019 (afgetreden)

R. Payer (1950)
Commissaris sinds 27-04-2011
Ingangsdatum 3e zittingstermijn: 20-12-2019

Drs. J.H. Pieterse (1951)
Commissaris sinds 15-09-2014
Commissaris op aanbeveling van de OR
Lid Risk & Auditcommissie
Voorzitter Benoemings- en Remuneratiecommissie
Ingangsdatum 2e zittingstermijn: 20-12-2019

Ir. H.H. Raué (1951)
Commissaris sinds 31-05-2011
Voorzitter Raad van Commissarissen
Lid Risk & Auditcommissie
Lid Benoemings- en Remuneratiecommissie
Ingangsdatum 3e zittingstermijn: 20-12-2019

Drs. B.E.J. Seemann RA, CCC (1967)
Commissaris sinds 24-09-2015
Voorzitter Risk & Auditcommissie
Lid Benoemings- en Remuneratiecommissie
Ingangsdatum 2e zittingstermijn: 20-12-2019

Een commissaris treedt af uiterlijk per het tijdstip van sluiting van de eerste algemene vergadering van aandeelhouders die wordt gehouden nadat vier jaren na zijn/haar laatste benoeming zijn verlopen. Statutair bestaat de Raad van Commissarissen van Yarden Holding B.V. uit zes leden en de Raad van Commissarissen van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. uit drie leden.

Hoofd- en nevenfuncties in het verslagjaar 2019:

Mw. Drs. A.W.M.H. Niewierra
Directeur (Grid Owner) Mobile, Internet & Design, ABN AMRO
Nevenfunctie:
- Lid Raad van Commissarissen WoningNet
- Lid jury NCCA Customer First Awards voor de categorie Technology Awards

Drs. J.H. Pieterse
Managing Director DGA
Nevenfunctie:
- Voorzitter Rugby Nederland

R. Payer
Bestuurder Hilton International Nederland B.V.
Nevenfuncties:
- Bestuurslid Italiaanse Kamer van Koophandel in Nederland
- Voorzitter Stichting Chocoa
- Lid College van Advies TIO (Hogeschool Toerisme en Hospitality)
- Lid Adviesraad Stenden University Leeuwarden)
- Voorzitter Tulpfestival
- Ledenraadslid Rabobank
- President-Commissaris PAN Amsterdam

Ir. H.H. Raué
Nevenfuncties:
- Voorzitter raad van commissarissen VGA
- Voorzitter raad van commissarissen De Goudse Verzekeringen
- Lid raad van commissarissen CZ Zorgverzekeringen
- Lid raad van commissarissen Stichting Woonvast
- Lid raad van commissarissen Triodos Groenfonds
- Lid raad van toezicht Triodos Fair Share Fund
- Lid raad van commissarissen Triodos Organic Growth Fund
- Lid raad van commissarissen Triodos Renewables Europe Fund

Drs. B.E.J. Seemann RA, CCC
Algemeen (en enig statutair) Directeur van Countus Groep B.V.
Directeur/Bestuurder van Stichting Administratiekantoor Werkmaatschappij Countus A+A
Directievoorzitter van Countus Accountants + Adviseurs B.V.
Nevenfuncties:
- Directeur/Eigenaar Persoonlijke holding
- Plaatsvervangend Voorzitter Vereniging van Accountants- en Belastingadviesbureaus VLB
- Penningmeester Vereniging Poortwachtercentrum Zwolle en omstreken (Zwolle Werkt)

Kerncijfers

bedragen x € 1.000,- m.u.v. aantallen en procenten

	2019	2018
Verzekerd bedrag	4.587.015	4.862.983
Technische voorzieningen	1.113.444	1.106.382
Beleggingen (exclusief groepsmaatschappijen)	1.100.855	972.894
SCR-ratio (Solvency II)	119%	31%
Vereiste solvabiliteit	216.749	230.859
Own funds (Solvency II)	256.994	71.307
Aantal verzekerden	962.864	984.246
Aantal personeelsleden	79	94
Aantal personeelsleden in fte	67	77
Premieopbrengsten	77.781	77.823
Opbrengsten advies en distributie	1.372	2.269
Beleggingsopbrengsten	40.930	22.450
Totale baten technische rekening	120.083	102.542
Uitkering uit verzekering	69.721	40.815
Toevoeging aan technische voorzieningen	7.062	126.074
Beleggingslasten	1.157	1.156
Bedrijfskosten	35.289	31.295
Totale lasten technische rekening	113.229	199.340
Resultaat voor belastingen	8.011	(95.642)
Resultaat na belastingen	6.268	(72.353)

JAARREKENING 2019

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.
Transistorstraat 10
1322 CE Almere

Balans

Per 31 december 2019 (voor verwerking resultaatbestemming)

bedragen x € 1.000	referentie		2019		2018
Activa					
Immateriële vaste activa	1		11.320		12.027
Beleggingen	2				
Aandelen		1.153		1.741	
Obligaties		843.024		887.830	
Vastrentende fondsen		54.847		50.932	
Deelneming in groepsmaatschappijen		129.808		19.089	
Liquiditeiten		100.384		34.402	
Vorderingen op groepsmaatschappijen		6.500		3.000	
			1.135.716		996.994
Vorderingen	3		44.731		47.586
Overige activa	4				
Materiële vaste activa		12		18	
Liquide middelen		6.090		11.459	
			6.102		11.477
Overlopende activa	5				
Overlopende acquisitiekosten		65.117		70.081	
Overige overlopende activa		13.751		14.225	
			78.868		84.306
Totaal activa			1.276.737		1.152.390

bedragen x € 1.000	referentie		2019		2018
Passiva					
Eigen vermogen	6				
Geplaatst en gestort aandelenkapitaal		454		454	
Agioreserve		113.053		10.766	
Overige reserves		(22.036)		50.317	
Onverdeeld resultaat		6.268		(72.353)	
			97.739		(10.816)
Technische Voorzieningen	7		1.113.444		1.106.382
Voorziening latente belastingen	8		14.749		13.239
Schulden	9		50.805		43.585
Totaal passiva			1.276.737		1.152.390

Winst- en verliesrekening

Technische rekening levensverzekeringen *bedragen x € 1.000*	referentie		2019		2018
Premieopbrengsten					
Verdiende premies eigen rekening	10		77.781		77.823
Opbrengsten uit beleggingen					
Beleggingsopbrengsten		17.719		16.300	
Gerealiseerde waardeveranderingen beleggingen		2.640		(23)	
Ongerealiseerde waardeveranderingen beleggingen		20.571		6.173	
	11		40.930		22.450
Overige technische baten					
Opbrengsten advies en distributie	12		1.372		2.269
Uitkeringen eigen rekening	13		(69.721)		(40.815)
Wijziging technische voorzieningen eigen rekening	14		(7.062)		(126.074)
Bedrijfskosten					
Acquisitiekosten		(15.728)		(15.727)	
Wijziging overlopende acquisitiekosten		(4.964)		(2.066)	
Beheerskosten		(14.597)		(13.502)	
	15		(35.289)		(31.295)
Overige bedrijfskosten					
Provisie		(94)		(101)	
Beleggingslasten		(1.157)		(1.156)	
Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen			(2.608)		(1.511)
Resultaat technische rekening levensverzekeringen			5.403		(97.153)
Niet-technische rekening levensverzekeringen					
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt van technische rekening			2.608		1.511
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen			8.011		(95.642)
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	16		(1.743)		23.289
Resultaat na belastingen			6.268		(72.353)

Kasstroomoverzicht

bedragen x € 1.000	referentie		2019		2018
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		8.011		(95.642)	
Aanpassingen voor:					
Mutatie technische voorzieningen	7	7.062		126.074	
Mutatie overige reserves				338	
Mutatie voorzieningen voor latente belastingen	8	1.510		5.365	
Mutatie overlopende acquisitiekosten	5	4.964		2.066	
Afschrijvingen vaste activa	1/4	713		718	
Mutatie (on)gerealiseerde beleggingsresultaten	11	(15.160)		562	
Mutatie vorderingen op groepsmaatschappijen	3	(3.500)		500	
Mutatie in werkkapitaal		112.836		(42.492)	
Betaalde belasting		(1.743)		23.289	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			114.693		20.778
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten					
Investeringen in:					
Immateriële vaste activa	1	-		-	
Investering in vaste activa	4	-		(25)	
Investeringen (en overname) in overige financiële beleggingen	2	(177.932)		(112.315)	
Desinvesteringen in overige financiële beleggingen	2	57.870		85.036	
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten			(120.062)		(27.304)
Mutatie liquide middelen			(5.369)		(6.526)
Saldo liquide middelen per 1-1			11.459		17.986
Saldo liquide middelen per 31-12			6.090		11.459

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019

Verslaggevende entiteit

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. is op 4 mei 2001 opgericht – als resultaat van de fusie tussen AVVL en NUVA - en houdt zich voornamelijk bezig met het verzekeren van risico's in verband met het overlijden. De vennootschap beschikt over vergunningen om activiteiten te verrichten als levensverzekeraar en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 33244450.
Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. te Almere is een 100% deelneming van Yarden Holding B.V. te Almere. De vennootschap is statutair gevestigd in Almere en houdt kantoor in Almere op het adres Transistorstraat 10.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De jaarrekening is ook opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn van de Jaarverslaggeving 605.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Het continuïteitsbeginsel houdt in dat de continuïteit van de onderneming in ieder geval voor een periode van 12 maanden na datering van deze jaarrekening kan worden gehandhaafd.

Continuïteit

Continuïteitsonzekerheid

Op 22 augustus 2018 heeft de directie een besluit moeten nemen om voor een groep polishouders de sommenverzekeringen om te zetten naar de oorspronkelijke naturapakketpolissen. De polishouders hebben op basis van het inzicht zoals naar voren is gekomen uit eerder genoemd proces recht op een naturapakketverzekering. Dit heeft geleid tot een onderschrijding van de solvabiliteitsratio in de tweede helft van 2018 en het nemen van de volgende maatregelen.

Uitvoering kapitaalbeleid

Yarden heeft uitvoering gegeven aan het kapitaalbeleid binnen de groep om continuïteit te borgen in het belang van de polishouders. Conform dit kapitaalbeleid dient het vermogen van de gehele Yarden-groep te worden ingezet als kapitaalsteun aan de verzekeraar teneinde het belang van de polishouders centraal te stellen. Om hieraan uitvoering te geven heeft Yarden de aandelen in Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. van Yarden Holding B.V. overgedragen aan Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. per 1 januari 2019. Na deze aandelenoverdracht is sprake van een positief eigen vermogen bij Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.. Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. waardeert vastgoeddeelnemingen op reële waarde waardoor deze hogere waarde meegenomen kan worden in de solvabiliteitsberekening. De uitvoering van het kapitaalbeleid heeft echter niet geleid tot het volledig gewenste effect om weer aan de wettelijke Solvency II-kapitaalvereisten te kunnen voldoen. Derhalve heeft Yarden in samenspraak met de De Nederlandsche Bank (DNB) toezichthouder een herstelplan opgesteld.

Herstelplan

Yarden heeft bij DNB op 21 februari 2019 een herstelplan in de zin van artikel 3:135 lid 1 van de Wet op het Financieel Toezicht ingediend. Doel van het herstelplan is om binnen de wettelijke hersteltermijn te komen tot een SCR-ratio die voldoet aan de wettelijke vereisten. Het herstelplan met daarin de herstelmaatregel is opgesteld door Yarden, waarbij de impact van de herstelmaatregel op de polishouders, de overige stakeholders, het verzekeringsbedrijf en de continuïteit van de organisatie beoordeeld is.

DNB heeft met haar brief op 28 mei 2019 ingestemd met het herstelplan en de daarmee samenhangende herstelmaatregel.

Herstelmaatregel/Gevoeligheidsanalyse

Om het herstel van de solvabiliteitspositie te realiseren en daarmee de continuïteit te borgen, heeft Yarden de herstelmaatregel “het beperken van de aanspraken van alle naturapakketpolishouders" uitgevoerd. Dit betekent concreet dat de directie heeft besloten om de kostenstijging van het naturapakket niet meer te vergoeden na 1 januari 2020 en de rechten na deze datum derhalve te ‘beperken’. Deze herstelmaatregel is uitgevoerd door het inroepen van de wijzigingsbedingen in de oorspronkelijke polisvoorwaarden. Desbetreffende polishouders zijn per brief hierover geïnformeerd op 2 juli 2019.

Na de uitvoering van bovengenoemde maatregelen bedraagt de solvabiliteitsratio van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. per 31 december 2019 119%. De verwachting is dat de ontwikkeling van de solvabiliteitsratio het komend jaar per saldo een dalende trend zal laten zien, en dat de solvabiliteitsratio binnen een jaar na datering van deze jaarrekening mogelijk rond de 100% uit zal komen.

Bij de opstelling van de verwachte ontwikkeling van de solvabiliteitsratio zijn aannames gemaakt ten aanzien van de gebruikskans en rentebewegingen. Ten behoeve van het inzicht in de gevoeligheid van Yarden voor een andere uitwerking van de gebruikskans en de rentebeweging in de nabije toekomst dan wordt aangenomen, heeft Yarden gevoeligheidsanalyses uitgevoerd.

Uit de gevoeligheidsanalyses zoals opgenomen op pagina 65 blijkt dat Yarden gevoelig is voor een hogere gebruikskans en een negatieve rentebeweging.

Als deze gebeurtenissen zich (gecombineerd) voordoen kan de SCR-ratio binnen 12 maanden na datering van de jaarrekening onder de 100% dalen. Een sterke negatieve rentebeweging kan op zichzelf al resulteren in een daling van de ratio onder de 100%.

De (on)waarschijnlijkheid van een dergelijke gebeurtenis of een combinatie van gebeurtenissen en/of de termijn waarop is niet te bepalen.

Yarden heeft op 31 december 2019 alle mogelijke interventies van het kapitaalbeleid uitgevoerd. Nieuwe compenserende maatregelen ter ondersteuning van de solvabiliteit zijn binnen Yarden dus niet meer aanwezig, en kunnen een toekomstige daling van de SCR-ratio niet omkeren.

Deze combinatie van gebeurtenissen maakt dat een materiële onzekerheid is ontstaan over de continuïteit van Yarden en dat door Yarden maatregelen moeten worden genomen teneinde de continuïteitsgrondslag als basis te hanteren voor het opstellen van de jaarrekening per 31 december 2019 volgens artikel 2:384 lid 3 BW en daarnaast te waarborgen dat zij haar vergunning als verzekeraar kan behouden.

Er is sprake van materiele onzekerheid omdat er zich een combinatie van onzekerheden kan voordoen, hetgeen impact kan hebben op de continuïteit van de dochtermaatschappijen van

Yarden Holding B.V. (geconsolideerd), hetgeen impact kan hebben op de continuïteit van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V., Yarden Uitvaartzorg B.V., Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V., Yarden Depositofonds B.V. en de vennootschap Yarden Holding B.V. en de deelnemingen die hier onderdeel van uitmaken, gezien de onderlinge verbondenheid. Daarnaast is er materiele onzekerheid bij Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. als 100% deelneming van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V..

De directie van Yarden is zich bewust van de gevoeligheid van de solvabiliteit voor haar continuïteit. Om de continuïteit op lange termijn te waarborgen en in het belang van de polishouders heeft Yarden op 28 oktober 2019 een voorwaardelijke Share Purchase Agreement (SPA) met DELA getekend. Bij opstelling en ondertekening van de SPA gingen partijen er van uit dat uiterlijk per 30 juni 2020 de aandelenoverdracht gerealiseerd zou zijn. Onder de voorwaarde dat goedkeuring van toezichthouders per die datum is ontvangen vindt dan ook uiterlijk per die datum overdracht van aandelen plaats. Mocht goedkeuring door toezichthouders na 30 juni 2020 worden ontvangen, dan is aanvullend goedkeuring nodig van betrokken partijen voor overdracht van de aandelen.

Conclusie

Op basis van voorstaande concludeert de directie dat het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is.

Datum opmaken jaarrekening

De jaarrekening 2019 is opgemaakt door de directie op 26 mei 2020.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen historische kosten opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening is opgesteld vóór verwerking van de resultaatbestemming De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro’s, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. Alle financiële informatie in euro’s is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende belangrijkste schattingen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Toereikendheidstoets (TRT)
- Gehanteerde grondslagen voor de technische voorzieningen
- Gehanteerde grondslagen voor de waardering van de vastgoeddeelnemingen

De bepalingen voor de toereikendheidstoets zijn opgenomen in de richtlijn jaarrekening (RJ 605.543). Yarden heeft voor het uitgangspunt gekozen dat zij voor de waardering van verzekeringsverplichtingen ten behoeve van de toereikendheidstoets aansluit bij de Solvency II-waarde. De toets wordt uitgevoerd gebruikmakend van het standaardmodel van Solvency II. De toets houdt in dat de balansvoorziening wordt vergeleken met een voorziening die tegen marktwaardegrondslagen wordt berekend oftewel rekening houdt met actuele inschattingen van alle toekomstige kasstromen met toekomstige ontwikkelingen. Bij dit uitgangspunt blijkt dat de voorzieningen van Yarden toereikend zijn. Bij het uitvoeren van de toereikendheidstoets worden de volgende belangrijke uitgangspunten en veronderstellingen toegepast:

- Disconteringsvoet: gebaseerd op de door EIOPA gepubliceerde rentetermijnstructuur waarbij rekening is gehouden met de Ultimate Forward Rate (UFR) en Volatility Adjustment, per 31 december 2019;
- Onnatuurlijk verval: ervaringskansen per homogene risicogroep op basis van de eigen portefeuille;
- Kosten: kosten per polis op basis van de begroting 2020.

- Activa -

Immateriële vaste activa

Financiële instrumenten

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de winst- en verliesrekening.

Overgenomen verzekeringsportefeuilles

De waarde van de overgenomen verzekeringsportefeuilles betreft het verschil dat is ontstaan bij de overname, tussen de berekende reële waarde van de technische voorziening en de waarde van deze technische voorziening volgens de grondslagen van de vennootschap. Dit representeert de toekomstige winstmarge van de aangekochte portefeuille. De overgenomen verzekeringsportefeuilles wordt afgeschreven in 20 jaar op basis van de looptijd van de aanwezige verzekeringscontracten op acquisitiedatum.

Bijzondere waardeverminderingen immateriële vaste activa

Voor immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum getoetst of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Deze toets wordt bepaald als het verschil tussen de technische voorzieningen volgens statutaire (RJ) en marktconsistente grondslagen (Solvency II) waarbij voor het laatste ook rekening wordt gehouden met de waardeontwikkeling van de gealloceerde beleggingen sinds 31 december 2015. Als de toets waarde kleiner is dan de waarde van de overgenomen verzekeringsportefeuille per balansdatum dan vindt een bijzondere waardevermindering plaats.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen, obligaties, vastrentende fondsen, deelnemingen in groepsmaatschappijen, liquiditeiten en liquide middelen, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Beleggingen

Beleggingen in beursgenoteerde, niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in vastrentende fondsbeleggingen worden na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen, inclusief valutaresultaten, worden direct in het resultaat verantwoord.

Aandelen

De reële waarde van participaties in vastgoedfondsbeleggingen wordt ontleend aan de laatst beschikbare financiële rapportages.

Obligaties

Obligaties waarvan de onderneming de intentie heeft deze tot het einde van de looptijd aan te houden, en hiertoe ook in staat is, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met mogelijk bijzondere waarde-verminderingsverliezen.

Vastrentende fondsen

Vastrentende fondsen worden gewaardeerd tegen reële waarde aan de hand van de beurskoers per balansdatum.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd.

Yarden Uitvaartverzekeringen bezit via haar deelneming Yarden Vastgoed II B.V. (vanaf april 2015) en via haar deelneming Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V (vanaf januari 2019) direct vastgoed. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde van deze deelnemingen worden de waarderingsgrondslagen van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. gehanteerd. Voor de vastgoeddeelnemingen betekent dit ondermeer dat het vastgoed gewaardeerd wordt op marktwaarde.

Bepalen marktwaarde vastgoed

De marktwaarde van het vastgoed in de vastgoeddeelnemingen is in principe gelijk aan de taxatiewaarde zoals die wordt bepaald door onafhankelijke, externe taxateurs van Cushman & Wakefield. Voor de bepaling van de taxatiewaarde wordt de markthuurkapitalisatiemethode en de Discounted Cash Flow (DCF)-methode gebruikt, waarbij de laatste methode leidend is. De gehanteerde disconteringsvoet wordt per individueel pand bepaald op basis van de kenmerken van het pand en de omgevingsfactoren. Elk jaar worden alle in gebruik zijnde crematoria en uitvaartcentra getaxeerd.

De taxaties worden uitgevoerd door Cushman & Wakefield conform de richtlijnen van de RICS zoals geformuleerd in de RICS Taxatiestandaarden en conform het reglement van de NRVT die beide voldoen aan de ‘’International Valuation Standards’’. Door het gebrek aan actuele transacties in de markt, heeft het taxeren van de crematoria een verhoogde graad van

onzekerheid. De onzekerheid heeft met name betrekking op de in de taxaties te hanteren markthuur. Deze onzekerheid heeft de directie ondervangen door aanvullend op de taxatiewaarde een toets te doen door de taxatiewaarde te vergelijken met de bedrijfswaarde exclusief pakketkorting en waar nodig is, is de marktwaarde aangepast.

Voor het vastgoed dat nog niet in gebruik is genomen wordt de kostprijs of de lagere bedrijfswaarde als marktwaarde gehanteerd.

Liquiditeitsfondsen
Beleggingen in liquiditeitsfondsen worden gewaardeerd tegen reële waarde die gelijk is aan de nominale waarde.

Derivaten
De waardering van interest rate swaps zijn gewaardeerd op basis van marktwaarde. Financiële instrumenten kunnen tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten) bevatten. Deze derivaten worden door de onderneming niet gesepareerd van het basiscontract en derhalve in overeenstemming met het basiscontract verwerkt omdat de in contracten besloten derivaten verbonden zijn met het basis contract.

De als zekerheid ontvangen cash collateral wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

De vennootschap heeft een aantal interest rate swaps afgesloten. De interest rate swaps voortvloeiend uit ALM-studies, waarbij de vennootschap vaste rente ontvangt en variabele rente betaalt, zijn niet in een hedge relatie toegepast.

Dividend en rentebaten
Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Bijzondere waardeverminderingen
Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waarde wijzigingen in de winst- en verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.
Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden op het niveau van specifieke activa in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en

beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Salderen

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde.

Vorderingen op debiteuren worden bepaald op basis van het openstaand saldo per 31 december onder aftrek van een eventuele voorziening wegens oninbaarheid.

Overige activa

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa zijn inventaris, ICT-apparatuur en –programmatuur en vervoermiddelen opgenomen. Deze zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs verminderd met een op de verwachte levensduur gebaseerde lineaire afschrijving. Voor inventaris en vervoermiddelen is de economische levensduur bepaald op 5 jaar. Voor ICT-apparatuur geldt een afschrijvingstermijn van 3 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Overlopende activa

Overlopende acquisitiekosten

De overlopende acquisitiekosten bestaan uit de kosten die samenhangen met het sluiten van verzekeringsovereenkomsten waarvoor meerdere jaren premie wordt betaald. Zij worden gewaardeerd tegen historische kostprijs verminderd met een lineaire afschrijving over de looptijd van de verzekering. Als uit de jaarlijkse toereikendheidstoets blijkt dat de geactiveerde

acquisitiekosten niet meer kunnen worden gedragen door de toekomstige verwachte opbrengsten wordt het niet terug te verdienen deel in een keer ten laste van het resultaat gebracht.

Overige overlopende activa

Vorderingen op derden niet zijnde debiteuren worden gewaardeerd tegen de nominale waarde per 31 december.

Passiva

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rentebaten en –lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Agio

De door de aandeelhouders ingebrachte bedragen boven het nominaal aandelenkapitaal worden verantwoord als agio. Hieronder worden tevens begrepen additionele vermogensstortingen door bestaande aandeelhouders zonder uitgifte van aandelen of uitgifte van rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen van de onderneming. Kosten en kapitaalbelasting verbonden aan de plaatsing van aandelen die niet worden geactiveerd, worden onder aftrek van belastingeffecten, ten laste van het agio gebracht. Indien en zover het agio ontoereikend is, worden de bedragen ten laste van de overige reserves gebracht.

Onverdeeld resultaat

Bestemming van het resultaat over het boekjaar.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voorzieningen voor verzekeringsverplichtingen

Voor de waardering van de voorziening voor verzekeringsverplichtingen wordt gebruik gemaakt van de tariefgrondslagen zoals deze bij het aangaan van het contract zijn overeengekomen. De voorziening wordt actuarieel per polis berekend als het verschil tussen de contante waarde van de uitvaartverplichtingen vermeerderd met de toekomstige administratiekosten en de contante waarde van de batenpremies. De batenpremies zijn gelijk aan de netto premies vermeerderd met de in de bruto premies begrepen opslag voor de administratiekosten na afloop van de premiebetaling. De negatieve voorziening wordt op nul gesteld.

De voorziening verzekeringsverplichtingen is gebaseerd op de volgende grondslagen:

Sterfte:
De gehanteerde sterftetafels bij de vaststelling van de voorziening zijn:

- Voor Yarden UitvaartNaarWens Verzekering (YNV en YNVCAR0005) is de voorziening verzekeringsverplichtingen gebaseerd op de Unisekstafel die wordt afgeleid vanuit de overlevingstafels GBM/GBV 2000-2005, zonder leeftijdsterugstelling met: Lxy = (Lx + LY)/2
- Bij Yarden UitvaartNaarWens Verzekering (YNVCAR2012) wordt gebruik gemaakt van de multidimensionale AG Prognose tafel 2012 ingangsjaar 2012 (1-dimensionaal)
- Bij Yarden Uitvaart Keuze Verzekering (YKV) wordt gebruik gemaakt van overlevingstafel GBM/V 2011
- Bij Yarden Uitvaart op Maat verzekering (YUM2015) wordt gebruik gemaakt van de multidimensionale AG Prognose tafel 2014-2064 (unisekstafel 50% man;50% vrouw) ingangsjaar 2015 (1-dimensionaal), zonder leeftijdscorrectie.
- Bij North West producten wordt gebruik gemaakt van overlevingstafel GBM1995-2000.
- Bij de Mijn Laatste Wensen uitvaartverzekering (LUV 2016) wordt gebruik gemaakt AG Prognose tafel 2014 (unisekstafel 50% man; 50% vrouw) ingangsjaar 2016 (multidimensionaal), zonder leeftijdscorrectie. Voor een 10.755 polissen met de ingangsdatum tussen 1 januari 2017 en 1 maart 2017 wordt er de AG Prognose tafel 2014 (unisekstafel 50% man; 50% vrouw) ingangsjaar 2017 (multidimensionaal) gebruikt.
- Voor de overige producten is de voorziening verzekeringsverplichtingen gebaseerd op de Yarden Unisekstafel die wordt afgeleid vanuit de overlevingstafels GBM/GBV 1985-1990 zonder leeftijdsterugstelling met: Lxy = (Lx +1,06 * LY)/2,06

Rekenrente:
De gehanteerde rekenrentes bij de vaststelling van de voorziening zijn:

- Natura sommenuitvaartverzekering
- Als regel wordt bij de vaste verzekeringen uitgegaan van een rekenrente van 4% voor verzekeringen die zijn ingegaan vóór het jaar 2000. Vanaf ingangsdatum 1 januari 2000 wordt uitgegaan van een rekenrente van 3%. Voor LUV2016 geldt een rekenrente van 2%.
- Natura sommenuitvaartverzekering met overrentedeling (overrentedeling product)
- Voor de overrentedeling producten geldt een gelijke rekenrente voor zowel de premiebetalende als premievrije periode die afhankelijk is van de ingangsdatum:
- Voor verzekeringen ingegaan voor 1-1-1975: Rekenrente = 4%
- Voor verzekeringen ingegaan tussen 1-1-1975 en 1-1-1995: Rekenrente = 3%
- Voor verzekeringen ingegaan vanaf 1-1-1995: Rekenrente = 2%

Leeftijd:
De leeftijd wordt in jaren naar beneden afgerond.

Administratiekosten:
Voor de administratiekosten voorziening wordt jaarlijks 0,17% van het huidige verzekerde kapitaal voorzien. Dit geldt voor alle producten.

Non-claim:
Hoewel de verwachting is dat voor naturapolissen geen sprake zal zijn van non-claim wordt in de vaststelling van de parameter (vastgesteld op 2%) geen onderscheid gemaakt naar natura- en sommenpolissen.

De impact van het scheiden van deze polissen is niet onderzocht, mede omdat hiervoor op dit moment onvoldoende nauwkeurige data beschikbaar zijn.

Overige technische voorzieningen

Onder de Overige technische voorzieningen stond in 2018 een overige voorziening opgenomen gelieerd aan voormalige pakketpolissen die waren omgezet in sommenverzekeringen. Met het herstellen van die polissen naar de oorspronkelijke (pakketpolis-) voorwaarden in 2019 is deze voorziening per 2019 niet langer apart weergegeven, maar opgenomen onder de Voorziening verzekeringsverplichtingen. Het betreft hiermee dus een reclassificatie.

Voorziening voor latente belastingverplichtingen

De voorziening voor latente belastingverplichtingen heeft betrekking op de verschillen tussen commerciële en fiscale waardering van activa en passiva, berekend tegen het van toepassing zijnde tarief op het moment van de verwachte belastingbetaling. Bij de bepaling van de latentie is een tarief van 21,7% gehanteerd (2018: 20,5%).

Schulden

Langlopende schulden

Leningen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde. Overlopende passiva worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Jubileumvoorziening

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Waardering vindt plaats tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn om de verplichtingen af te wikkelen en zijn, voor zover relevant, gebaseerd op actuariële grondslagen. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Saldering in de balans

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Opbrengstverantwoording

Diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de winst- en verliesrekening als netto-omzet opgenomen in het jaar waarop de dienst is verleend.

Premieopbrengsten Verzekeringen

Hieronder worden verstaan de aan de verzekerden in rekening gebrachte bruto premies en koopsommen. De premies en koopsommen worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Opbrengsten advies en distributie

Hieronder worden verantwoord de in rekening gebrachte advies- en distributiekosten bij het afsluiten van een verzekering.

Opbrengsten uit beleggingen

Onder opbrengsten uit beleggingen worden verantwoord:

- Dividend op aandelen, inclusief dividenden verkregen in de vorm van aandelen;
- Interest obligaties;
- Interest op leningen;
- Overige rentebaten;
- Valutaresultaten;
- Resultaat derivaten;
- Gerealiseerde resultaten op effecten;
- Ongerealiseerde resultaten op effecten.

Een deel van de opbrengst uit beleggingen wordt toegerekend aan het technisch resultaat; het gerealiseerd rendementspercentage op de beleggingen wordt berekend over het gemiddelde saldo van de technische voorzieningen. Bij het bepalen van de toegerekende opbrengst uit beleggingen zijn de rentebaten uit de liquide middelen meegenomen.

Kostenverantwoording

Technische lasten

Onder de technische lasten worden verantwoord:

- Uitkering uit verzekering;
- Dotatie/toevoeging aan technische voorzieningen.

Verkoopkosten

De verkoopkosten betreffen de directe kosten van de verkoopactiviteiten.

Inkoopkosten

De inkoopkosten betreffen de directe kosten gerelateerd aan verkoopactiviteiten.

Grondslagen personeelskosten

De beloningen van het personeel worden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, winstdelingen en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van winstdelingen en bonusbetalingen worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

De verplichting uit hoofde van beloningen tijdens dienstverband wordt gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De medewerkers in Nederland hebben een pensioenregeling die is ondergebracht bij de pensioenuitvoerder. Deze pensioenregeling betreft een toegezegde bijdrage en een voorwaardelijk geïndexeerde middelloon-regeling. Indexatie (aanpassing met prijsstijging) van de toegekende aanspraken en rechten vindt uitsluitend plaats indien en voor zover de middelen van de pensioenuitvoerder daartoe ruimte laten en de pensioenuitvoerder daartoe heeft besloten. Indien de omstandigheden bij de pensioenuitvoerder daar aanleiding toe geven, kan worden besloten tot het korten van aanspraken.

Leasing

De onderneming heeft operationele leasecontracten afgesloten. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Agio, disagio en aflossingspremies worden verantwoord als rentelast in de periode waartoe zij behoren. De toerekening van deze rentelast en de rentevergoeding over de lening is de effectieve rente die in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt. In de balans is (per saldo) de amortisatiewaarde van de schuld(en) verwerkt. De nog niet in de winst- en verliesrekening verwerkte bedragen van het agio en de al in de winst- en verliesrekening verwerkte aflossingspremies worden verwerkt als verhoging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben. De nog niet in de winst- en verliesrekening verwerkte bedragen van het disagio worden verwerkt als verlaging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben.

De rente wordt berekend op basis van de verschuldigde rente over de specifiek voor de vervaardiging opgenomen leningen, onder aftrek van eventueel verkregen beleggingsopbrengsten met betrekking tot tijdelijke belegging van de opgenomen leningen. Voor zover de vervaardiging

wordt gefinancierd door leningen die niet specifiek aan de vervaardiging van bepaalde activa kunnen worden toegerekend, wordt de te activeren rentepost berekend door de gewogen rentevoet van die leningen te vermenigvuldigen met de uitgaven voor vervaardiging, rekening houdend met de periode van de vervaardiging. Onder het bedrag van de uitgaven voor vervaardiging wordt verstaan de voor de vervaardiging toegerekende bedragen, onder aftrek van ontvangen termijnbedragen van afnemers en uit hoofde ontvangen overheidssubsidies en vergelijkbare faciliteiten inzake de investering in de betreffende actiefpost. Het bedrag van de berekende te activeren rente is niet hoger dan de werkelijk over die periode verschuldigde rentekosten.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames. De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare bedragen.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen.

Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekening mogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Voor belastbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen en deelnemingen wordt een latente belastingverplichting opgenomen tenzij de onderneming in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst niet zal aflopen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen en deelnemingen wordt een latente belastingvordering opgenomen uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst afloopt en er fiscale winst beschikbaar zal zijn ter compensatie van het tijdelijk verschil.

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voor het jaar 2019 is er sprake van een fiscale eenheid vennootschapsbelasting voor alle bedrijven binnen Yarden Holding B.V., behalve Van der Stappen Groep, Tempero B.V. inclusief

deelneming CVU Uitvaartzorg B.V., Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V., Uitvaartcentrum Zwolle B.V., Yarden-Eefting B.V., Jelsumerhof Beheer B.V. en Sassen-Dielemans B.V.

Toerekening van de beleggingsresultaten aan de technische en niet-technische rekening

Opbrengsten uit beleggingen worden gealloceerd aan de technische voorzieningen en aan het eigen vermogen. Het deel dat is gealloceerd aan het eigen vermogen wordt toegerekend aan de niet-technische rekening. De allocatie van de beleggingsopbrengsten aan de niet-technische rekening vindt plaats via directe toerekening vanuit de tegenover het eigen vermogen aangehouden beleggingsportefeuille.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reële waarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Overige toelichting

Consolidatie

Yarden heeft een kapitaalbelang in Yarden Vastgoed II B.V. en Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. (Geconsolideerd) (100%). Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. maakt gebruik van de vrijstelling tot consolidatie volgens artikel 2:408 BW (vrijstelling van tussenconsolidatie). Dit omdat de financiële gegevens die de rechtspersoon zou moeten consolideren zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Yarden Holding B.V.

Risicoparagraaf

Risicobereidheid

De Vereniging Yarden is eigenaar van Yarden en heeft geen winstoogmerk. Vanuit deze optiek hoeft Yarden geen risico's te nemen om winstgevend te zijn. Bovendien wil Yarden zekerheid hebben dat zij haar verplichtingen kan nakomen.

De risicobereidheid van Yarden is laag en wordt jaarlijks met de Raad van Commissarissen geëvalueerd. De volgende onderdelen kenmerken de risicobereidheid:

- De interne kapitaalvereiste wordt berekend op basis van de EIOPA-curve met de Ultimated Forward Rate (hierna: UFR). De interne kapitaalvereiste ligt in 2019 op 30% boven de 100% wettelijk vereiste kapitaalvereiste (2018: 30%);
- Het minimaliseren van het verlies als gevolg van een mismatch tussen beleggingen en verplichtingen;
- Het klantbelang staat voorop bij productontwikkeling, productspecificaties en klantcontact. Yarden mijdt of beheerst situaties die een negatieve impact kunnen hebben op de reputatie en producten die worden verkocht.
- Yarden werkt alleen samen met betrouwbare en veelal gecertificeerde partijen.

De verzekeringsportefeuille van Yarden bestaat grotendeels uit natura-sommenverzekeringen. Al deze polissen komen tot uitkering op het moment van overlijden.

Vanuit risico-oogpunt wordt de gehele verzekeringsportefeuille als één homogene risicogroep beschouwd. Daarbij wordt rekening gehouden met specifieke eigenschappen van polissen.

De kenmerken van de verzekeringen zijn vergelijkbaar voor wat betreft de risicokenmerken. Waarbij er op dit moment geen indicaties zijn dat het patroon van schadeafwikkeling, risicoprofiel van verzekeringnemers, producteigenschappen en toekomstige beheeractiviteiten verschillend zijn. Daarnaast worden alle polissen stuk voor stuk doorgerekend waarbij specifieke eigenschappen van verzekerden worden meegenomen (bijvoorbeeld leeftijd, verzekerd kapitaal en in geval van boekwaardebalans de specifieke tariefgrondslagen). Hoewel de portefeuille hoofdzakelijk bestaat uit soortgelijke verzekeringen, ziet Yarden geen grote concentratie van verzekeringsrisico's.

In de volgende paragraaf wordt aan de hand van het Solvency II-kapitaalvereiste een gedetailleerd overzicht gegeven van de risico's, waaronder de verzekeringstechnische.

Solvency II

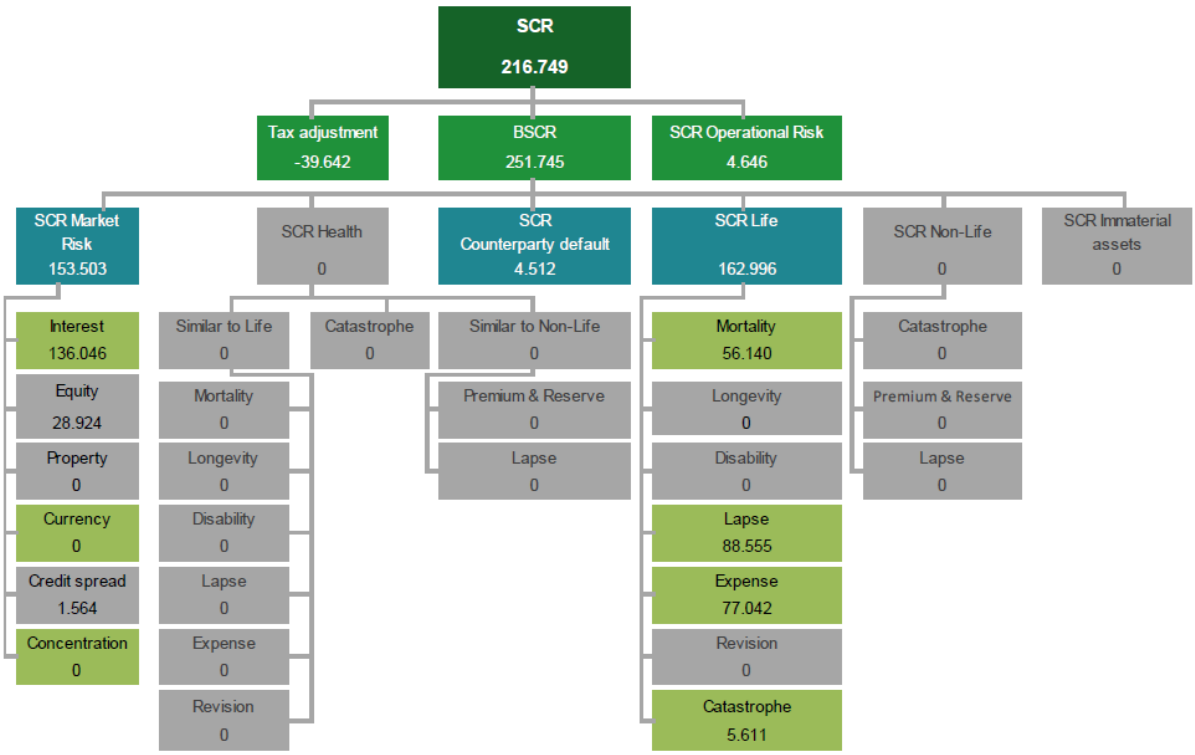
Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. is onderdeel van Yarden Holding B.V. en voert uitsluitend levenslange verzekeringen bij overlijden. Door het feit dat de portefeuille volledig bestaat uit verzekeringen bij overlijden is er voor de vaststelling van de solvabiliteitskapitaalvereiste ten aanzien van verzekeringstechnische risico's alleen blootstelling aan het levensverzekeringstechnisch risico. Daarnaast is Yarden blootgesteld aan markt-, tegenpartij-, liquiditeits- en operationeel risico. Deze risico's leiden tot de opbouw van het vereiste vermogen zoals weergegeven in de navolgende tabel. De tabel bevat een vergelijking van de Solvency II-positie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en Yarden Holding B.V. per 31 december 2018 en per 31 december 2019 op basis van de Solvency II standaard formule.

Dit is op basis van:

- Door EIOPA voorgeschreven rentecurve met UFR en Volatility Adjustment (hierna: VA),
- Loss Absorbing Capacity Deferred Taxes (hierna: LACDT) in Solvency Capital Requirements (hierna:SCR) voor zover onderbouwd door de latente belastingverplichtingen.
- Winstdeling in de Best Estimate Liabilities (hierna: BEL).
- Gebruikskans 73%.

December	2019		2018	
Risk	Uitvaart-Verzekeringen N.V.	Holding B.V.	Uitvaart-Verzekeringen N.V.	Holding B.V.
Market	153.503	168.334	137.381	164.584
Counterparty default	4.512	6.955	5.456	8.346
Life	162.996	162.996	167.580	167.580
Diversification	(69.266)	(74.044)	66.841-	75.148-
Basic SCR	251.745	264.241	243.576	265.362
SCR operational	4.646	4.646	4.568	4.568
Adj. Deferred taxes	(39.642)	(39.642)	17.285-	17.285-
SCR	216.749	229.245	230.859	252.645
Own Funds	256.994	266.823	71.307	180.615
SCR ratio	119%	116%	31%	71%
MCR	54.187	57.311	57.715	63.161

Een nadere detaillering van de risico's geeft het volgende beeld:

Het risicokapitaal van Yarden wordt grotendeels bepaald door de verzekeringstechnische risico's. Deze zijn geconcentreerd in verval (Lapse) en kosten (Expense). Dit wordt veroorzaakt door de lange looptijden van de verzekeringen. Het risico van afwijkende kosten (inclusief inflatie) in de toekomst neemt daardoor toe, zeker bij de huidige lage rentestanden. Verdiscontering heeft hier slechts een relatief beperkt effect. Voor verval geldt specifiek dat massaal verval, waarbij

een groot deel van de portefeuille wordt verondersteld af te kopen, de grootste impact heeft. Alleen polissen met een negatieve impact voor Yarden worden hierin meegenomen.

Tevens neemt het renterisico als onderdeel van het risicokapitaal van Yarden een belangrijke plaats in. Het renterisico ontstaat indien de rentegevoeligheid van de activa en van de passiva niet volledig aan elkaar gelijk zijn.

Yarden maakt periodiek een risicoanalyse en de belangrijkste risico's worden vertaald in stress-scenario's. Deze scenario's worden in de jaarlijkse Own Risk Solvency Assessment (ORSA) berekend. Op basis van de ORSA is bepaald dat wijzigingen in het toezichtkader met een aanpassing van het las liquid point in de SII rentecurve in combinatie met een aangepaste SCR renterisico bepaling de meeste impact heeft. Dit risico kan niet zelfstandig door Yarden worden gemitigeerd maar wordt wel strikt gemonitord door samen met de fiduciair vermogensbeheerder en de Beleggingscommissie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. de ontwikkelingen in de markt nauwgezet te volgen en te interveniëren wanneer dat nodig is.

In het Kapitaalbeleid van Yarden is onderbouwd dat de Solvency II-opbouw voor het vereiste vermogen voor het grootste deel passend is. Enkele onderdelen van het vereiste vermogen raken uitvaartverzekeraars echter onevenredig zwaar. Het betreft het vereiste vermogen voor een (mass) lapse-schok en de hoogte van de risicomarge. Hierdoor wordt de aanwezige solvabiliteit onder Solvency II voor Yarden sterk verlaagd in vergelijking met het Solvency II Basic-regime waar een voor Yarden meer passende (mass) lapse-schok en risicomarge geldt.

Aanwezige en vereiste solvabiliteit

De aanwezige solvabiliteit ultimo 2019 bedroeg 119% voor Yarden Uitvaartverzekeringen en voor Yarden Holding 116%. Yarden kende ten tijde van het opmaken van de jaarrekening een normniveau van 130% voor Yarden Uitvaartverzekeringen. Volgens het vigerende kapitaalbeleid worden er bij een onderschrijding van het normniveau maatregelen genomen om de solvabiliteit voor het verzekeringsbedrijf boven dit normniveau te brengen. De voorgenomen overname tussen DELA en Yarden biedt voldoende soelaas om boven de vereiste solvabiliteit te komen ter bescherming van de polishouder.

De own funds van Yarden zijn voor 100% samengesteld uit Tier 1-vermogen. De own funds onder Solvency II wijken sterk af van het vermogen van de jaarrekening omdat de obligaties in de jaarrekening onder Titel 9 BW 2 tegen geamortiseerde kostprijs worden opgenomen en de verplichtingen tegen grondslagen die golden ten tijde van het aangaan van de verzekeringsovereenkomsten.

Monitoring solvabiliteit

Yarden bewaakt op regelmatige basis de solvabiliteit. Maandelijks wordt vanuit het Actuariaat een uitgebreide rapportage opgeleverd met de stand van zaken en mutaties in de solvabiliteit. Wekelijks wordt van de fiduciair vermogensbeheerder een set van indicatoren ontvangen die van invloed kunnen zijn op (het marktrisicodeel van) de solvabiliteit. Op basis van deze ontwikkelingen kan worden besloten tussentijdse solvabiliteitsberekeningen te maken of te herbalancerenin de beleggingsportefeuille. De ontwikkelingen met betrekking tot de solvabiliteit en mogelijke herbalanceringsacties op beleggingsgebied worden besproken in de Beleggingscommissie en in de Risk & Auditcommissie.

ORSA

Yarden voert ten minste jaarlijks een Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) uit. De directie van Yarden toetst door middel van de ORSA haar kapitaal en voert eventuele managementacties uit om het kapitaal in overeenstemming te brengen. De financial riskmanager stemt met de directie van Yarden af in hoeverre het kapitaal in de huidige en toekomstige omstandigheden, gegeven de geïdentificeerde risico's, voldoende robuust is om overblijvende risico's te absorberen. Bij de vaststelling hiervan wordt gebruik gemaakt van scenario-analyses en stress-tests. Dit alles wordt vastgelegd in het ORSA-document. Ten minste jaarlijks wordt een evaluatiemoment voor de ORSA geagendeerd. De combinatie van business-strategie, risicobereidheid, solvabiliteitspositie en continue evaluatie leidt tot input voor het vereiste kapitaal.

Vermogensbeheer

Een aanzienlijk deel van de risico's die Yarden als bedrijf in theorie loopt, komt voort uit de wijze waarop haar vermogen wordt belegd. Yarden heeft het beheer van haar beleggingen uitbesteed aan extern fiduciair vermogensbeheerder Kempen Capital Management. Het fiduciair vermogensbeheer bestaat uit de advisering over en uitvoering van het beleggingsbeleid, beheer en beleggen van vermogen, administratie, (wettelijke) verslaglegging, performance meting en risicomanagement. De opdracht aan de fiduciair beheerder is vastgelegd in een schriftelijk mandaat. Als custodian is Northern Trust benoemd.

De Beleggingscommissie van Yarden heeft als functie de directie te adviseren op het gebied van het beleggingsbeleid. De commissie bestaat uit de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en Yarden Holding B.V., meerdere externe leden en de fiduciaire vermogensbeheerder. De externe leden worden door de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. benoemd. De Beleggingscommissie bestaat uit minimaal twee externe leden. Alle leden van de Beleggingscommissie zijn deskundig op het gebied van beleggingen en Asset Liability Management (ALM). Gedurende 2019 is er aanpassing geweest in de (vastrentende) beleggingsportefeuille om de gevoeligheid voor rentewisselingen op de SCR-ratio verder te mitigeren.

Indeling Risicomanagement

Yarden hanteert bij haar risicomanagement de volgende risicocategorieën:

- Strategisch risico;
- Operationeel risico;
- Verzekeringstechnisch risico;
- Marktrisico.

Voor elk van de risicocategorieën is binnen Yarden beleid opgesteld. In dit beleid staan de geldende kaders en richtlijnen voor Yarden ten aanzien van het managen van een risico.

Strategisch risico

Het strategisch risico is het risico dat Yarden haar doelstellingen niet haalt vanwege onjuiste besluitvorming, slechte reputatie, verkeerde implementatie en/of het onvoldoende reageren op omgevingsveranderingen, zoals:

- Demografische ontwikkeling
- Concurrentieverhoudingen
- Technologische ontwikkeling

- Wijzingen in macro-economische omstandigheden
- Veranderingen in wetten, regels en ethische normen
- Invloed van stakeholders en toezichthouders
- Boetes door het niet voldoen aan wetten, regels en ethische normen.

Yarden bespreekt algemene economische ontwikkelingen regelmatig binnen directie en het management, met de interne toezichthouder en externe adviseurs. Ontwikkelingen die kunnen worden gemodelleerd, worden opgenomen in de ORSA. Op deze wijze houdt Yarden grip op strategische risico's.

Het reputatierisico is het risico op een materieel verlies door verslechtering van reputatie. Het reputatierisico wordt door Yarden gezien als een strategisch risico. Yarden is zich zeer bewust van mogelijke gebeurtenissen die haar reputatie kunnen beïnvloeden en stuurt actief op het voorkomen daarvan.

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico op verliezen door tekortschietende of falende interne procedures, medewerkers, systemen of door externe gebeurtenissen. Het risico omvat tevens het integriteitrisico, IT-risico, uitbestedingsrisico en het juridisch risico. Voorbeelden van operationele risico's zijn:

- Fouten in processen en controles
- Interne en externe fraude
- Onjuiste producten
- Fouten in systemen
- Juridische claims
- Onvolledige/onjuiste informatievoorziening.

Yarden voert periodiek een risicoanalyse uit waarbij de bovengenoemde risico's specifieker worden gemaakt en worden beoordeeld of de genomen maatregelen voldoende zijn om de risico's te beheersen.

Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnische risico is het risico dat uitkeringen (nu dan wel in de toekomst) niet gefinancierd kunnen worden vanuit premieontvangsten, beleggingsinkomsten of als gevolg van onjuiste aannames in berekeningsgrondslagen en bij de ontwikkeling en premiestelling van een product. Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. kent de volgende verzekeringstechnische risico's:

- Kortleven (sterfte)risico
- Kostenrisico
- Risico van onnatuurlijk verval (royementen en afkoop)
- Catastrofe-risico

Yarden beheerst de verzekeringstechnische risico's door het maandelijks monitoren van de ontwikkeling in sterfte, kosten en verval. Voordat een nieuw product in de markt wordt gezet, wordt een Product Approval Review Procedure (PARP) uitgevoerd waarvan een toets op de toekomstige winstgevendheid een expliciet onderdeel is. Voor het catastrofe-risico is binnen de risicomarge een buffer opgenomen. De gevoeligheid van het (statutaire) eigen vermogen en resultaat in geval van veranderingen in deze risico's is beperkt, aangezien de waardering van de technische voorzieningen op tariefgrondslagen plaatsvindt. In de toetsvoorziening (waarbij

Yarden SCR-waarderingsprincipes hanteert) wordt wel rekening gehouden met veranderende omstandigheden.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat voortvloeit uit het niveau of de volatiliteit van de marktprijzen van beleggingen en financiële instrumenten en is relatief groot voor Yarden. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de mogelijke mismatch tussen activa en verplichtingen, zowel qua ontwikkeling in waarde als in toekomstige cashflows.

Periodiek vindt een Asset Liability Management (ALM)-studie plaats, die de mogelijke ontwikkelingen van beleggingen en verplichtingen analyseert. In deze ALM-studie is rekening gehouden met de solvabiliteitseisen conform Solvency II. Op grond hiervan wordt een langjarige beleggingsmix bepaald, waarbij de risico's van onderschrijding van de solvabiliteit uitdrukkelijk worden betrokken en zoveel mogelijk worden beperkt. Deze beleggingsmix leidt tot het beleggingsbeleid en is vastgelegd in een beleggingsbeleidsplan.

Renterisico

Binnen het marktrisicoprofiel van Yarden neemt het renterisico een belangrijke plaats in. Het renterisico ontstaat indien de rentegevoeligheid van de activa en van de passiva niet volledig aan elkaar gelijk zijn. Als de marktrentes veranderen, komt dit tot uiting in mutaties in het resultaat en/of de vermogenspositie. Dit risico wordt in belangrijke mate afgedekt door het gebruik van rentederivaten (interest rate swaps).

Aandelenrisico

Het aandelenrisico voor Yarden betreft hoofdzakelijk het risico van prijsontwikkeling van aandelenposities.

Vastgoedrisico

Yarden Uitvaartverzekeringen bezit via haar deelneming Yarden Vastgoed II B.V. (vanaf april 2015) en via haar deelneming Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V (vanaf januari 2019) direct vastgoed. Daarnaast wordt er reeds langjarig indirect in vastgoed belegd via vastgoedfondsen. Deze laatste beleggingen zijn beperkt van omvang en opgenomen onder het aandelenrisico omdat dit vastgoed via fondsen wordt gehouden.

Het vastgoedrisico dat Yarden Uitvaartverzekeringen loopt via haar deelnemingen is dat de marktwaarde kan dalen vanwege marktomstandigheden en locatie specifieke kenmerken waardoor er een verlaging van het kernvermogen plaatsvindt. Het benodigd kapitaal is gelijk aan de daling van het kernvermogen als gevolg van een schok (daling) van de waarde van de vastgoedbeleggingen. De vastgoedschok bedraagt conform Solvency-II-regelgeving 25%.

Spreadrisico

Het spreadrisico heeft betrekking op het risico van verliezen door een verandering in de risico-opslag die de markt vraagt voor het kredietrisico van de beleggingen. Het beleid van Yarden is erop gericht om voornamelijk te beleggen in fondsen met een AA-rating of hoger.

Valutarisico

Yarden heeft ervoor gekozen om een deel van het valutarisico af te dekken. Het afdekkingsbeleid is gebaseerd op een afweging van specifieke valutarisico's en kapitaalbeslag voor deze risico's. Vreemde valuta in Amerikaanse Dollars, Britse Ponden en Japanse Yens worden in belangrijke mate afgedekt met derivaten. Overigens heeft Yarden haar posities in buitenlandse valuta in het kader van derisking volledig afgebouwd.

Kredietrisico

De kredietrisico's die met betrekking tot de beleggingen worden gelopen, worden beheerst door het handelen met betrouwbare tegenpartijen en door het laten storten van onderpand in geval van onderwaarde op afgesloten derivaten. Het kredietrisico van de beleggingen wordt tevens gemitigeerd door te beleggen in kredietwaardige vastrentende waarden. Er zijn geen afgeleide instrumenten ingezet voor verdere afdekking van het kredietrisico van beleggingen. Het kredietrisico op de renteswaps wordt gemitigeerd door dagelijkse uitwisseling van onderpand in de vorm van een cash collateral.

Liquiditeitsrisico

De operationele kasstromen van Yarden zijn in belangrijke mate voorspelbaar. Zowel op korte als langere termijn worden liquiditeitsplanningen gemaakt en geactualiseerd. Daarnaast wordt een deel van de beleggingen aangehouden in liquide titels.

De reële waarde van in de balans opgenomen liquiditeiten, liquide middelen, leningen, vorderingen en kortlopende schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

Gevoeligheidsanalyse

Uit de basisprojectie van Yarden blijkt dat solvabiliteitsratio binnen een jaar na de datering van de jaarrekening 2019 rond de 100% zou kunnen uitkomen. Daarnaast heeft Yarden een gevoeligheidsanalyse opgesteld welke hieronder wordt weergegeven. De gevoeligheden waarnaar wordt verwezen in de continuïteitsparagraaf op pagina 41 van deze jaarrekening zijn hieronder uitgewerkt.

De gevoeligheidsanalyses laten zien wat de effecten zijn op de SCR-ratio voor Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. per 31 december 2019. Het betreft hier specifieke gevoeligheden die van invloed zijn op de continuïteit van Yarden voor de 12 maanden na datering van de jaarrekening. Voor vergelijkingsdoeleinden heeft Yarden ervoor gekozen om de analyses op basis van dezelfde uitgangspunten op te stellen zoals opgenomen in de jaarrekening van 31 december 2018. Omdat Yarden ultimo 2018 in herstel was, is er geen vergelijking gemaakt op basis van de cijfers per 31 december 2018. Maar is de vergelijking gemaakt op het moment nadat Yarden hersteld is, te weten per 30 juni 2019.

De navolgende tabel laat het effect zien van een wijziging in een van de aannames. Voor het effect van elke gevoeligheid worden alle overige aannames gelijk verondersteld (in tabel). De gevoeligheden zijn niet lineair en er is sprake van correlatie tussen de gevoeligheidsfactoren. Daarom is het effect van de factoren separaat per factor uitgewerkt in de tabel.

De gevoeligheden zijn gebaseerd op de stand per 31 december 2019 inclusief de stand van de beleggings- en verzekeringsportefeuille per die datum.

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.								
Stand			Negatieve Rente beweging		-/-100 bps		Gebruikskans 80%	
	Q4 - 2019	Q2-2019	Q4 - 2019	Q2-2019	Q4 - 2019	Q2-2019	Q4 - 2019	Q2-2019
BEL	1.032.451	1.003.929	1.410.826	1.360.182	1.306.652	778.543	1.048.661	1.023.386
RM	192.681	197.620	223.924	220.051	220.108	182.926	194.291	199.739
SCR	216.749	200.014	229.790	221.103	226.740	193.364	222.622	207.059
EV	256.994	298.598	216.491	243.350	252.244	279.574	243.041	281.458
Ratio	119%	149%	94%	110%	111%	145%	109%	136%

Gebruikskans 80%

Onder “gebruikskans 80%” is het effect bepaald van een stijging van de gebruikskans naar 80%. De gebruikskans representeert het aandeel van de pakketpolishouders dat er in de praktijk voor kiest om voor de verzekerde een uitvaart in de vorm van diensten uit hun pakket te laten verzorgen door Yarden Uitvaartzorg B.V. De overige pakketpolishouders kiezen ervoor om de uitvaart te laten uitvoeren door een derdenondernemer (niet-Yarden). Zij ontvangen de vergoeding die is opgenomen in de voorziening verzekeringsverplichtingen. De gevoeligheid geeft het effect van een stijging van de gebruikskans van de huidige 73% naar 80% op de SCR-ratio.

Rentepercentage -/- 100bps

Het effect op de SCR-ratio in geval van een parallelle verlaging van de rentecurve met 100 bps (waarbij voor de waardering van de voorzieningen de SII-methodiek met betrekking tot extrapolatie naar een UFR van 3,9% wordt gevolgd). De impact van een verlaging met 100 bps wordt getoond omdat Yarden daarvoor gevoelig is.

Bij de gevoeligheidsfactor met betrekking tot het rentepercentage is aangenomen dat alle rentepercentages zich over de gehele looptijd van de portefeuille in dezelfde richting bewegen. In werkelijkheid kan het rentepercentage zich voor verschillende looptijden anders bewegen. Yarden toont niet de impact van een 100 bps renteschok omhoog omdat deze door onder meer de huidige lage rente tot een positieve ontwikkeling van de SCR-ratio leidt.

Negatieve rente beweging

Deze gevoeligheid toont het effect op de SCR-ratio in geval van een verdere niet-parallelle daling van de rentes. Tussen 1 juli 2019 en 31 augustus 2019 heeft zich een forse rentedaling voorgedaan. Deze beweging is in deze gevoeligheid twee keer toegepast als renteschok.

Conclusie ten aanzien van gevoeligheden en de basisprojectie

De basisprojectie laat zien dat de solvabiliteitsratio binnen een jaar tot rond de 100% zal dalen naar verwachting. De gevoeligheden kunnen dit beeld doen wijzigen. Als deze gebeurtenissen zich (gecombineerd) voordoen dan wel dat de negatieve rente beweging zoals in de gevoeligheid opgenomen zich voordoet zal de SCR-ratio onder de 100% dalen. De (on)waarschijnlijkheid van een dergelijke combinatie van gebeurtenissen, en/of de termijn waarop, is niet te bepalen.

De directie van Yarden is zich bewust van de gevoeligheid van de solvabiliteit voor haar continuïteit. Om de continuïteit op lange termijn te waarborgen en in het belang van de polishouders heeft Yarden op 28 oktober 2019 een voorwaardelijke Share Purchase Agreement (SPA) met DELA getekend. Bij opstelling en ondertekening van de SPA gingen partijen er van uit dat uiterlijk per 30 juni 2020 de aandelenoverdracht gerealiseerd zou zijn. Onder de voorwaarde dat goedkeuring van toezichthouders per die datum is ontvangen vindt dan ook uiterlijk per die

datum overdracht van aandelen plaats. Mocht goedkeuring door toezichthouders na 30 juni 2020 worden ontvangen, dan is aanvullend goedkeuring nodig van betrokken partijen voor overdracht van de aandelen.

Financiële instrumenten

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

De onderneming zet afgeleide financiële instrumenten in (interest rate swaps) om risico's te beheersen. Afgeleide instrumenten worden niet ingezet voor handelsdoeleinden.

Kredietrisico

De kredietrisico's die met betrekking tot de beleggingen worden gelopen, worden beheerst door het handelen met betrouwbare tegenpartijen en door het laten storten van onderpand in geval van onderwaarde op afgesloten derivaten. Het kredietrisico van de beleggingen wordt tevens gemitigeerd door te beleggen in kredietwaardige vastrentende waarden. Een klein deel is belegd in minder kredietwaardige markten (lager dan een A-status). Er zijn geen afgeleide instrumenten ingezet voor verdere afdekking van het kredietrisico van beleggingen. Het kredietrisico op de renteswaps wordt gemitigeerd door dagelijkse uitwisseling van onderpand in de vorm van een cash collateral. Dit collateral bedraagt ultimo het jaar € 28,4 mln (2018: € 21,1 mln). Maximaal 3,7% van het balanstotaal is belegd in één fonds.

Ultimo het jaar zijn de vastrentende waarden als volgt verdeeld:

Rating beleggingen	2019 Percentage	2018 Percentage
AAA	90,91%	92,15%
AA	9,09%	7,85%
A	0,00%	0,00%
BBB	0,00%	0,00%
BB	0,00%	0,00%
B	0,00%	0,00%
CCC of lager	0,00%	0,00%
Geen rating	0,00%	0,00%
Totaal	100,00%	100,00%

Concentratie staatsobligaties per land:

Naar gewicht	2019	2018
Nederland	43,01%	46,04%
Duitsland	45,75%	44,06%
Frankrijk	9,09%	7,85%
Supranationaal	2,15%	2,05%
Totaal	100,00%	100,00%

Renterisico

Binnen het marktrisicoprofiel van Yarden neemt het renterisico een belangrijke plaats in. Het renterisico ontstaat indien de rentegevoeligheid van de activa en van de passiva niet volledig aan elkaar gelijk zijn. Als de marktrentes veranderen, komt dit tot uiting in mutaties in het resultaat en/of vermogenspositie. Dit risico wordt in belangrijke mate afgedekt door het gebruik van rentederivaten (interest rate swaps). Ultimo boekjaar staan de volgende interest rate swaps uit:

bedragen x € 1.000	Hoofdsom	Restant	Te ontvangen rente	Te betalen rente	Einddatum	Marktwaarde 2019	Marktwaarde 2018
1	37.000	37.000	3,37%	6m Euribor	05-jul-30	12.932	10.702
2	27.000	27.000	3,23%	6m Euribor	05-jul-40	14.632	10.319
	64.000	64.000				27.564	21.021
3	20.000	13.500	3m Euribor	3,84%	01-jan-33	(3.589)	(3.406)
4	50.000	15.945	3m Euribor	3,99%	01-jan-27	(2.570)	(3.444)
	70.000	29.445				(6.159)	(6.850)

De derivaten van € 64 mln betreffen interest rate swaps waarbij de vennootschap een vaste rente ontvangt en een variabele rente betaalt. Deze derivaten zijn onderdeel van de beleggingsportefeuille van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. Op de derivaten van € 29,4mln wordt een vaste rente betaald en een variabele ontvangen. Op deze derivaten wordt kostprijshedging toegepast. Yarden toetst periodiek de effectiviteit van de afdekkingsrelaties, onder meer door vast te stellen dat er geen sprake is van overhedges.

Valutarisico

De beleggingsportefeuille van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. luidt eind 2019 geheel in euro's. Derhalve zijn de beleggingen niet onderhevig aan valutarisico en is geen afdekkingsbeleid noodzakelijk.

Liquiditeitsrisico

De operationele kasstromen van Yarden zijn in belangrijke mate voorspelbaar. Zowel op korte als langere termijn worden liquiditeitsplanningen gemaakt en geactualiseerd. Daarnaast wordt een deel van de beleggingen aangehouden in liquide titels.

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten, liquiditeiten, liquide middelen, leningen, vorderingen en kortlopende schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan. De reële waarde en boekwaarde van financiële instrumenten die niet tegen reële waarde in de balans zijn opgenomen is als volgt:

bedragen x € 1.000	2019		2018	
	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde
Staatsobligaties	1.222.510	843.024	1.145.482	887.830
Rentederivaten	27.564	-	21.021	-
Totaal	1.250.074	843.024	1.166.503	887.830

Toelichting op de balans

- A c t i v a -

bedragen x 1.000

1. Immateriële vaste activa	2019	2018
Het verloop van de goodwill door overgenomen verzekeringsportefeuilles is als volgt:		
Stand 1 januari	12.027	12.735
Afschrijvingen	(707)	(708)
Stand 31 december	11.320	12.027
Cumulatieve goodwill door overgenomen verzekeringsportefeuilles 31 december	14.150	14.150
Cumulatieve afschrijvingen 31 december	(2.830)	(2.123)
Stand 31 december	11.320	12.027

2. Beleggingen	2019	2018
2.1.Aandelen	1.153	1.741
2.2.Obligaties	843.024	887.830
2.3.Vastrentende fondsen	54.847	50.932
2.4.Deelneming in groepsmaatschappijen	129.808	19.089
2.5.Liquiditeiten	100.384	34.402
	1.129.216	993.994
2.6.Vorderingen op groepsmaatschappijen	6.500	3.000
Stand 31 december boekwaarde	1.135.716	996.994
Stand 31 december kostprijs	1.106.724	990.748
Stand 31 december marktwaarde	1.536.266	1.272.667

Beleggingen naar waarderingsmethode

bedragen x 1.000

2019

Activa:	Level I	Level II	Level III	Totaal
Aandelen	-	-	1.153	1.153
Vastrentende fondsen	-	54.847	-	54.847
Obligaties	843.024	-	-	843.024
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	-	-	129.808	129.808
Beleggingsliquiditeiten	100.384	-	-	100.384
Totaal activa	943.408	54.847	130.961	1.129.216
Passiva:				
Verplichting cash collateral	(28.361)	-	-	(28.361)
Totaal passiva	(28.361)	-	-	(28.361)
Totaal	915.047	54.847	130.961	1.100.855

2018

Activa:	Level I	Level II	Level III	Totaal
Aandelen	-	-	1.741	1.741
Vastrentende fondsen	-	50.932	-	50.932
Obligaties	887.830	-	-	887.830
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	-	-	19.089	19.089
Beleggingsliquiditeiten	34.402	-	-	34.402
Totaal activa	922.232	50.932	20.830	993.994
Passiva:				
Verplichting cash collateral	(21.100)	-	-	(21.100)
Totaal passiva	(21.100)	-	-	(21.100)
Totaal	901.132	50.932	20.830	972.894

Level I:	Marktgenoteerd
Level II:	Afgeleide marktnoteringen met waarneembare marktdata
Level III:	Waarderingsmodellen en -technieken niet gebaseerd op marktdata

Wanneer er sprake is van een frequente quotering in beursnotering in actieve markten van een belegging wordt dit beschouwd als marktwaarde en wordt de belegging als zodanig onder level I opgenomen. De waardering van de level III-beleggingen heeft betrekking op vastgoeddeelnemingen Yarden Vastgoed II B.V. ,Yarden Uitvaartfaciliteiten (Geconsolideerd) en vastgoedfondsen. De waardering van de fondsen is bepaald op basis van de meest recente opgave van de vermogensbeheerders. Dit wordt jaarlijks via backtesting getoetst. Voor de waardering van het vastgoed in de vastgoeddeelnemingen wordt verwezen naar de grondslagen.

2.1.Aandelen	2019	2018
Vastgoed aandelen	1.153	1.741
Overige aandelen	-	-
Stand 31 december	1.153	1.741
Het verloop van de aandelen is als volgt:		
Stand 1 januari	1.741	4.915
Aankopen /verstrekkingen	-	-
Verkopen /aflossingen	(543)	(2.803)
Ongerealiseerde koersverschillen	231	(834)
Gerealiseerd koersresultaat	(276)	463
Gerealiseerd valutaresultaat	-	-
Stand 31 december	1.153	1.741
Kostprijs per 31 december	1.757	2.575
Marktwaarde per 31 december	1.153	1.741

2.2.Obligaties	2019	2018
Het verloop van de obligaties als volgt:		
Stand 1 januari	887.830	861.050
Aankopen / verstrekkingen	-	109.128
Verkopen / aflossingen	(57.327)	(15.642)
Gerealiseerd koersresultaat	12.521	(66.706)
Stand 31 december	843.024	887.830
Balanswaarde per 31 december	843.024	887.830
Marktwaarde per 31 december	1.222.510	1.145.482

2.3.Vastrentende fondsen	2019	2018
Het verloop van de vastrentende fondsen is als volgt:		
Stand 1 januari	50.932	49.882
Aankopen / verstrekkingen	1.231	1.241
Verkopen / aflossingen	-	-
Ongerealiseerde koersverschillen	2.684	(191)
Gerealiseerd koersresultaat	-	-
Gerealiseerd valutaresultaat	-	-
Stand 31 december	54.847	50.932
Kostprijs per 31 december	47.856	46.625
Marktwaarde per 31 december	54.847	50.932

2.4.Deelneming in groepsmaatschappijen	2019	2018
Het verloop van vastgoed is als volgt:		
Stand 1 januari	19.089	11.074
Agiostorting	102.287	7.900
Waardeveranderingen	8.432	115
Stand 31 december	129.808	19.089
Marktwaarde per 31 december	129.808	19.089

2.5.Liquiditeiten	2019	2018
Het verloop van de liquiditeiten is als volgt:		
Stand 1 januari	34.402	40.356
Aankopen / verstrekkingen	65.982	(5.954)
Stand 31 december	100.384	34.402
Kostprijs per 31 december	100.384	34.402
Marktwaarde per 31 december	100.384	34.402

2.6. Vorderingen op groepsmaatschappijen	2019	2018
Yarden Holding B.V., Almere	2.500	3.000
Yarden Vastgoed B.V.	4.000	-
Stand 31 december	6.500	3.000
Het verloop van de leningen op groepsmaatschappijen is als volgt:		
Stand 1 januari	3.000	3.500
Uitgifte	4.000	
Verkopen / aflossingen	(500)	(500)
Stand 31 december	6.500	3.000
Kostprijs per 31 december	6.500	3.000
Marktwaarde per 31 december	6.575	3.378

3. Vorderingen	2019	2018
3.1.Vorderingen uit directe verzekering	12.887	13.319
3.2.Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.874	5.065
3.3.Acute belastingvorderingen	9.727	12.071
3.4.Latente belastingvorderingen	19.243	17.131
	44.731	47.586

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar, behalve de latente belastingvorderingen.

4. Overige activa

4.1.Materiële vaste activa

	2019	2018
Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:		
Stand 1 januari	18	3
Investeringen	-	25
Afschrijvingen	(6)	(10)
Stand 31 december	12	18
Cumulatieve aanschafwaarde	94	94
Cumulatieve afschrijvingen	(82)	(76)
Stand 31 december	12	18

4.2.Liquide middelen

	2019	2018
Rekening courant banken	6.090	11.459
	6.090	11.459

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan vrij ter beschikking.

5. Overlopende activa

5.1.Overlopende acquisitiekosten

	2019	2018
Het verloop van de overlopende acquisitiekosten is als volgt:		
Stand 1 januari	70.081	72.147
Activering	4.671	7.286
Afschrijvingen	(9.635)	(9.352)
Stand 31 december	65.117	70.081
Cumulatieve activeringswaarde	191.710	196.810
Cumulatieve afschrijvingen	(126.593)	(126.729)
Stand 31 december	65.117	70.081

5.2.Overige overlopende activa

Lopende rente en huur	11.683	12.570
Vooruitbetaalde kosten	2.068	1.655
	13.751	14.225

- Passiva -

6. Eigen vermogen

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Agio reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal
Stand 1 januari	454	10.766	50.317	(72.353)	(10.816)
Resultaatbestemming	-	-	(72.353)	72.353	-
Resultaat boekjaar	-	-	-	6.268	6.268
Verwerving Yarden Uitvaartfaciliteiten BV	-	102.287	-	-	102.287
Stand 31 december	454	113.053	(22.036)	6.268	97.739

6.1. Geplaatst en gestort kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 2 mln. en bestaat uit 20.000 aandelen met een nominale waarde van € 100. Hiervan zijn 4.539 aandelen geplaatst en volgestort.

6.2. Agioreserve

De door de aandeelhouders ingebrachte bedragen boven het nominaal aandelenkapitaal worden verantwoord als agio. Hieronder worden tevens begrepen additionele vermogensstortingen door bestaande aandeelhouders zonder uitgifte van aandelen of uitgifte van rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen van de onderneming.

Teneinde de financiële positie van de polishouders te beschermen heeft Yarden Holding B.V. haar aandelen in Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. overgedragen aan Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. per 1 januari 2019. Hetgeen plaatsgevonden heeft middels een agiostorting.

Toezicht en solvabiliteit

Als financiële instelling is Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. onderworpen aan het toezicht van regelgevende autoriteiten. Yarden bepaalt de solvabiliteit op basis van Solvency II regelgeving zoals gepubliceerd door de Europese Commissie. Yarden hanteert het zogeheten standaardmodel Solvency II voor haar berekeningen. Hierbij wordt uitgegaan van de door Europees toezichthouder EIOPA gepubliceerde rentetermijnstructuur (inclusief Ultimate Forward Rate en Volatility Adjustment) ultimo 2019.

Yarden Uitvaartverzekeringen moet een minimaal toetsingsvermogen aanhouden ten opzichte van de premies die zijn ontvangen voor verzekeringspolissen. De onderstaande tabel biedt een overzicht van de solvabiliteitspositie van Yarden Uitvaartverzekeringen per 31 december.

Solvabiliteit *bedragen x € 1.000*	2019	2018
Eigen Vermogen	97.739	(10.816)
Overwaarde na belasting	159.255	82.123
Totaal vermogen na overwaarde (Own funds)	256.994	71.307
Wettelijk vereiste solvabiliteit (SCR)	216.749	230.859
Bedrag van totaal vermogen boven wettelijk vereiste solvabiliteit	40.245	(159.552)
SCR-ratio	119%	31%

7. Technische voorzieningen	2019	2018
7.1.Voorziening verzekeringsverplichtingen	1.113.444	960.055
7.2.Overige technische voorzieningen	-	146.327
Stand 31 december	1.113.444	1.106.382

Overige technische voorzieningen
Per 31 december 2018 was onder de overige technische voorziening het additionele bedrag opgenomen dat boven de 'reguliere sommenverzekering' was gevormd voor de verplichting die voortvloeide uit de omzetting van augustus 2018. Op 2 juli 2019 zijn de polishouders geïnformeerd over de omzetting naar de oorspronkelijke naturapakketpolissen en vanaf die datum vormt dit bedrag een integraal onderdeel van de technische voorzieningen.

Toereikendheidstoets (TRT)

De technische voorzieningen zijn overwegend langlopend van aard. De hoogte van de overrentedeling bedraagt over 2019 nihil (2018: nihil).
Voor de voorziening verzekeringsverplichtingen wordt jaarlijks een toereikendheidstoets (TRT) uitgevoerd. De bepalingen voor de toereikendheidstoets zijn opgenomen in de richtlijn jaarrekening (RJ 605.534). Conform deze richtlijn is het mogelijk gebruik te maken van de grondslagen van waardering voor verzekeringsverplichtingen die vanuit de Solvency II richtlijnen zijn voorgeschreven te volgen, voor zover niet strijdig met de wettelijke bepalingen voor financiële verslaggeving. Yarden heeft in boekjaar 2016 ervoor gekozen om voortaan voor de waardering van verzekeringsverplichtingen ten behoeve van de toereikendheidstoets aan te sluiten bij de Solvency II waarde. Bij dit uitgangspunt blijkt dat de voorzieningen van Yarden toereikend zijn.

Bij de te toetsen voorziening verzekeringsverplichtingen zijn ook de geactiveerde eerste kosten en goodwill betrokken.

Yarden heeft in boekjaar 2019 evenals in 2018 ervoor gekozen om voor de waardering van verzekeringsverplichtingen ten behoeve van de toereikendheidstoets aan te sluiten bij de Solvency II waarde. Bij dit uitgangspunt blijkt dat de voorzieningen van Yarden toereikend zijn.

Toetsmarge	2019	2018
Balansvoorziening	1.113.444	1.106.382
Geactiveerde Eerste Kosten	(65.117)	(70.081)
Goodwill	(11.320)	(12.027)
Toetsvoorziening (a)	1.037.007	1.024.274
Marktwaarde Voorziening (b)	1.225.132	1.187.667
Overwaarde beleggingen (c)	391.516	257.708
Toetsmarge (a-b+c)	203.391	94.314

7.1.Verloop voorziening verzekeringsverplichtingen	2019	2018
Voorziening verzekeringsverplichtingen primo jaar	960.054	930.255
Reclassificatie Voorziening Natura Supplement (NS)	146.327	-
Voorziening verzekeringsverplichting inclusief NS	1.106.382	930.255
Vrijval Voorziening Natura Supplement (NS)	(7.493)	-
Bate premie	55.202	52.085
Bate koopsom	(46)	2.205
Benodigde intrest	30.683	29.803
Vrijval door overlijden	(21.249)	(21.458)
Vrijval administratiekosten	(1.262)	(394)
Vrijval door afkoop en royement	(30.443)	(5.995)
Migratieverschillen	-	(9.037)
Risico premie (actuarieel berekend)	(18.330)	(17.410)
		-
Dotatie voorziening	7.062	29.799
Voorziening verzekeringsverplichtingen ultimo jaar	1.113.444	960.054
Voorziening Natura Supplement (NS)	-	146.327
Voorziening verzekeringsverplichtingen ultimo jaar (inclusief NS)	1.113.444	1.106.382

7.2.Overige technische voorzieningen	2019	2018
Het verloop van de overige technische voorzieningen is als volgt:		
Stand 1 januari	146.327	50.053
Reclassificatie Voorziening Natura Supplement (NS)	(146.327)	96.274
Stand 31 december	-	146.327

8. Voorziening voor latente belastingen	2019	2018
Het verloop van de voorziening latente belastingverplichtingen is als volgt:		
Stand 1 januari	13.239	7.874
Dotatie/Onttrekking	1.510	5.365
Stand 31 december	14.749	13.239

De voorziening voor latente belastingverplichtingen omvat het belastingeffect van de belastbare tijdelijke verschillen tussen commerciële en fiscale winstbepaling. De latenties op belastingverplichtingen hebben een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

9. Schulden	2019	2018
9.1.Crediteuren	1.075	1.371
9.2.Schuld uit directe verzekering	15.987	17.022
9.3.Verplichting cash collateral	28.361	21.100
9.5.Belastingen en premies sociale verzekeringen	613	587
9.6.Schulden aan groepsmaatschappijen	3.329	1.819
9.8.Overige schulden	1.381	1.686
9.9 Jubileumvoorziening	59	-
-Stand 31 december	50.805	43.585

De schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Niet in de balans opgenomen rechten & verplichtingen

bedragen x € 1.000

Claims

Op 2 juli 2019 heeft Yarden aan alle houders van een zogeheten pakketpolis een brief gezonden waarin wordt meegedeeld dat de polishouders recht houden op het verzorgen van een uitvaart zoals omschreven in de polis, maar dat vanaf 1 januari 2020 de kostenstijging hiervan voor rekening van de polishouders of nabestaanden zal komen. Naar aanleiding van deze brief heeft Yarden bezwaren ontvangen van polishouders. Tevens zijn door polishouders procedures gestart bij het Kifid en hebben polishouders hun rechtsbijstandsverzekeraar ingeschakeld. Tot slot heeft de Consumentenbond zich beklaagd bij Yarden vanuit een algemeen maatschappelijk belang. In al deze situaties heeft Yarden zich op het standpunt gesteld dat er sprake was van een financiële noodsituatie en op grond hiervan een specifieke clausule in de polisvoorwaarden is ingeroepen. Bij het opmaken van de jaarrekeningen zijn enkele honderden van deze procedures (met nadruk op het Kifid en de rechtsbijstandsverzekeraars) nog niet afgerond. Op 24 april 2020 is Yarden Uitvaartverzekeringen door een collectief van twintig verzekerden gedagvaard vanwege de ingevoerde en-bloc maatregel. Per heden kan Yarden geen inschatting maken van de uitkomsten van de procedures en het kort geding.

Leaseverplichtingen

De leasecontracten betreffen operational lease, geheel voor het wagenpark. Voor het merendeel bedraagt de resterende looptijd van de contracten 12 tot en met 35 maanden. De verplichting van het lopende contract bedraagt 130. De resterende looptijd van de leaseverplichtingen kan ultimo 2019 als volgt gespecificeerd worden:

Leaseverplichtingen < 1 jaar	EUR	73
Leaseverplichtingen 1-5 jaar	EUR	57
Leaseverplichtingen > 5 jaar	EUR	-

Fiscale eenheid

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. vormt met ingang van 1 januari 2003 een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting met Yarden Holding B.V. en haar 100%-groepsmaatschappijen Yarden Vastgoed B.V., Yarden Uitvaartzorg B.V., Yarden Depositofonds B.V., Yarden Franchise B.V. en Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. Op grond van de invorderingswet is Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde vennootschapsbelasting.

Dienstverlening naturapakket polissen

Yarden Holding B.V., Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en Yarden Uitvaartzorg B.V. hebben een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Deze dienstverleningsovereenkomst is een uitvloeisel van de herstelmaatregel zoals die op 2 juli 2019 is gecommuniceerd met de polishouders die in bezit zijn van een pakketverzekering. De herstelmaatregel bepaalt dat vanaf 1 januari 2020 de rechten van het pakket worden ‘beperkt’. Dat betekent concreet dat kostenstijgingen van de diensten en producten in het pakket vanaf 1 januari 2020 voor rekening van de polishouder komen.

Teneinde de belangen van de polishouders van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. structureel te borgen spant Yarden Holding B.V. zich ervoor in om de op 2 juli 2019 doorgevoerde herstelmaatregel te verzachten ingeval de uitvaartkosten de aangepaste pakketwaarde overschrijden. Om die reden kan Yarden Holding B.V. van tijd tot tijd besluiten om gelden beschikbaar te stellen aan Yarden Uitvaartverzekeringen N.V., een en ander voor zover dit niet conflicteert met een duurzame bedrijfsvoering en een prudent kapitaalbeleid van Yarden Holding B.V. en de met haar verbonden groepsmaatschappijen.

De overeenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd en is niet opzegbaar binnen 25 jaar. Bij overname door een derde partij van een of alle contractpartijen hebben contractpartijen individueel of collectief het recht om de dienstverleningsovereenkomst op te zeggen met een opzegtermijn van 1 jaar.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

bedragen x € 1.000

Organische analyse naar bronnen

	2019	2018
Sterfte	4.370	3.410
Natura Supplement	(7.493)	(96.274)
Mutaties	471	2.092
Interest	10.784	(8.168)
Kosten	(7.887)	(3.883)
Mutatie overige technische voorzieningen	7.766	7.181
	8.011	(95.642)

10. Verdiende premies eigen rekening

	2019	2018
10.1.Periodieke premies	77.843	75.692
10.2.Koopsommen	(62)	2.131
Totaal	77.781	77.823

11. Opbrengsten uit beleggingen

	2019	2018
11.1.Dividend op aandelen	-	1.241
11.2.Interest obligaties	17.417	14.887
11.3.Rentebaten groepsverhoudingen	-	-
11.4.Overige rentebaten	302	172
Beleggingsopbrengsten	17.719	16.300
11.5.Gerealiseerde waardeveranderingen beleggingen	2.640	(23)
11.6.Ongerealiseerde waardeveranderingen beleggingen	20.571	6.173
Totaal	40.930	22.450

12. Overige technische baten

	2019	2018
12.1.Opbrengsten advies en distributie	1.372	2.269

13. Uitkeringen eigen rekening

	2019	2018
13.1.Uitkeringen	39.749	36.912
13.2.Afkoop	29.972	3.903
Totaal	69.721	40.815

14. Wijziging technische voorzieningen eigen rekening

	2019	2018
14.1.Voorziening verzekeringsverplichtingen	7.062	29.800
14.2 Overige technische voorziening	-	96.274
Totaal	7.062	126.074

15. Bedrijfskosten	2019	2018
15.1.Beheerskosten	14.597	13.596
15.2.Acquisitiekosten	15.728	15.633
Totaal bedrijfskosten	30.325	29.229
15.3.Wijziging overlopende acquisitiekosten	4.964	2.066
Totale bedrijfskosten	35.289	31.295

Indeling bedrijfskosten naar categorie:	2019	2018
15.4.Personeelskosten	6.974	7.293
15.5.Overige bedrijfskosten	22.100	20.679
15.6.Provisie	94	101
15.7.Beheerskosten en rentelasten	1.157	1.156
Totaal bedrijfskosten	30.325	29.229
Wijziging overlopende acquisitiekosten	4.964	2.066
Totale bedrijfskosten	35.289	31.295

15.4.Personeelskosten	2019	2018
15.4.1.Lonen en salarissen	3.670	4.384
15.4.2.Sociale lasten	648	650
15.4.3.Pensioenlasten	443	480
15.4.4.Detachering en uitzendkrachten	1.762	1.267
15.4.5.Opleidingen, reis- en verblijfkosten	293	440
15.4.6.Overige personeelskosten	158	72
Totaal	6.974	7.293

Personeelsleden

Het aantal personeelsleden in fulltime equivalents (fte) bedraagt ultimo 2019 67 (2018: 77). Het totaal aantal personeelsleden bedroeg eind 2019 79 (2018: 94).

FTE	2019	2018
Management	2	2
Inkoop	-	-
Verkoop	24	45
Productie en distributie	-	-
Administratie	29	17
Overig	12	14
	67	77

15.5.Overige bedrijfskosten	2019	2018
15.5.1.Huisvesting- en kantoorkosten	1.184	1.020
15.5.2.Automatiseringskosten	2.542	2.951
15.5.3.Advieskosten	633	4.378
15.5.4.Afschrijving materiële vaste activa	714	711
15.5.5.Andere bedrijfskosten	17.027	11.619
Totaal	22.100	20.679

16. Belasting over het resultaat	2019	2018
Resultaat voor belasting	8.011	(95.642)
Tarief vennootschapsbelasting	25,0%	25,0%
Vennootschapsbelasting over het resultaat	2.003	(23.911)
Mutatie wegens permanente en tijdelijke verschillen	(260)	622
	1.743	(23.289)
Belastingdruk	21,8%	24,4%

Voor het jaar 2019 is er sprake van een fiscale eenheid vennootschapsbelasting voor alle bedrijven binnen Yarden Holding B.V., behalve Van der Stappen Groep, Tempero B.V. inclusief deelneming CVU Uitvaartzorg B.V., Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V., Uitvaartcentrum Zwolle B.V., Yarden-Eefting B.V., Jelsumerhof Beheer B.V. en Sassen-Dielemans B.V.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Yarden Uitvaartverzekering N.V. heeft een overeenkomst gesloten met Yarden Uitvaartzorg B.V. dat Yarden Uitvaartzorg B.V. tegen een kostendekkend tarief uitvaarten verzorgt voor verzekerden die een naturapakketverzekering hebben bij Yarden Uitvaartverzekering N.V. De onderneming heeft een lening van € 2,5 miljoen versterkt aan Yarden Holding B.V. De rente bedraagt 5,5% per jaar. De rente is jaarlijks achteraf verschuldigd per de eerste dag na afloop van de periode waarover deze verschuldigd is. In 2019 heeft de onderneming een lening van € 4,0 miljoen versterkt aan Yarden Vastgoed B.V. De rente bedraagt 0% per jaar

Er is geen verplichting tot tussentijdse aflossing overeengekomen.

Bezoldiging bestuurders en commissarissen

De toelichting bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:383 lid 1 is achterwege gelaten.

Honoraria externe accountant

Het honorarium van KPMG Accountants N.V. wordt nader toegelicht in de jaarrekening van Yarden Holding B.V. Deze zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

Gebeurtenissen na balansdatum

Begin 2020 bereikte het COVID-19 virus ook Nederland. De impact werd vanaf maart 2020 snel voelbaar. Op basis van de richtlijnen van de RIVM is binnen Yarden zoveel mogelijk het thuiswerken ingevoerd voor het hoofdkantoor in Almere. Dit leidde niet tot operationele verstoringen.

De impact van Covid-19 op de financiële markten en de bijbehorende stijging van de Volatiliteits-Adjustment in de waardering van de Solvency II voorzieningen heeft bij Yarden gezorgd voor wekelijkse fluctuaties vanaf maart 2020 en een stijging van de SCR-ratio van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. naar rond de 155% per het einde van het eerste kwartaal 2020. Er is voor Yarden geen reden om aan te nemen dat deze stijging een permanent karakter heeft. Omdat Yarden nagenoeg alleen vastrentende waarden bezit, hebben de dalende beurskoersen geen effect gehad op de waarde van de beleggingen.

Uit een analyse zoals die kan worden gemaakt op het moment van het opstellen van de jaarrekening over de mogelijke impact van het coronavirus blijkt dat er op dit moment geen aanleiding is om te veronderstellen dat de impact op de technische voorziening groter zal zijn dan het risicokapitaal dat wordt aangehouden als onderdeel van het catastrofe-risico in Solvency II. De directie van Yarden vindt de gerapporteerde stand per ultimo 2019 dan ook het meeste representatieve uitgangspunt voor beleidskeuzes.

In de crematoria en op de uitvaartcentra moeten de diensten ter plekke geleverd blijven worden, uiteraard met inachtneming van de landelijke veiligheidsvoorschriften. Regelgesprekken voor uitvaarten worden telefonisch gevoerd, thuisopbaringen vinden niet meer plaats en voor plechtigheden geldt een maximum van 30 aanwezigen. Er mogen geen koffietafels en andere horecavoorzieningen meer worden aangeboden. Dit heeft grote impact op de beleving van het afscheid door de nabestaanden.

Het niet meer kunnen aanbieden van horecavoorzieningen heeft voor Yarden een negatieve financiële impact. Yarden kan geen beroep doen op de NOW-regeling vanwege het 20%-criterium. Er zullen naar verwachting ook meer uitvaarten en crematies plaatsvinden hetgeen gedeeltelijk compenserend zal werken voor de derving van de horeca-omzet. Voor 2020 wordt een forse daling van het resultaat van Uitvaartverzorging voorzien, maar een verlies kan naar verwachting worden vermeden.

Op basis van analyse door directie wordt er geen gevaar onderkend voor de continuïteit van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. vanwege COVID-19.

Bestuurswisseling

Per 1 april 2020 is Peter de Groot teruggetreden als statutair bestuurder van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en is intern opgevolgd door Klaas de Boer.

Voorstel tot resultaatbestemming

Het resultaat na belastingen over 2019 bedraagt € 6,3 miljoen positief. De directie stelt voor om het resultaat toe te voegen aan de overige reserves.

Dividendbesluit

In het jaar 2019 is besloten om geen interim dividend uit te keren.

Almere, 26 mei 2020

Klaas de Boer
Directeur Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.

Leo Epskamp
Directievoorzitter Yarden Holding B.V

Overige gegevens

Statutaire resultaatbestemming

Artikel 19 van de statuten zegt het volgende over de winstbestemming:

Lid 3 Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

Lid 4 De algemene vergadering van aandeelhouders kan besluiten tot tussentijdse uitkeringen en/of uitkeringen ten laste van een reserve van de vennootschap.

Lid 6 Uitkeringen kunnen slechts plaats hebben tot ten hoogste het bedrag van het uitkeerbare eigen vermogen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en Raad van Commissarissen van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag 2019 opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag 2019 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. (hierna: Yarden) per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Yarden te Almere gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

— de balans per 31 december 2019;

— de winst- en verliesrekening 2019;

— het kasstroomoverzicht over 2019; en

— de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Yarden zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative (‘KPMG International’), een Zwitserse entiteit.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel ‘Continuiteit’ in de toelichting op pagina 41 tot en met 43 van de jaarrekening in combinatie met het onderdeel ‘Gevoeligheidsanalyse’ in de toelichting op pagina 65 tot en met 67 van de jaarrekening.

De in deze toelichting vermelde condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van Yarden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Controleaanpak

Samenvatting

Materialiteit
— Materialiteit van EUR 1,75 miljoen (2018: EUR 2,5 miljoen). Bij de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van circa 1,8% van het eigen vermogen.

Kernpunt
— Berekening en presentatie van Solvabiliteit II-informatie in de toelichting.
— Waardering technische voorzieningen.
— Waardering vastgoeddeelnemingen.

Oordeel
— Goedkeurend, inclusief een materiële onzekerheid over de continuïteit.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 1,75 miljoen (2018: EUR 2,5 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van circa 1,8% van het eigen vermogen. In 2018 is het eigen vermogen genormaliseerd voor een eenmalige transactie wat dit jaar niet het geval is.

Wij beschouwen het eigen vermogen als de meest geschikte benchmark, omdat van het eigen vermogen ook de solvabiliteitsratio is afgeleid en deze ratio voor de gebruikers van de jaarrekening als belangrijk kengetal wordt gezien voor de financiële positie van de entiteit.

De verlaging van de materialiteit ten opzichte van voorgaand jaar hangt vooral samen met de ontwikkeling van het eigen vermogen van Yarden en de onderkende onzekerheden.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij tijdens onze controle niet-gecorrigeerde afwijkingen boven de EUR 87.500 rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative (‘KPMG International’), een Zwitserse entiteit.

Reikwijdte van onze controle inzake fraude

In overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid (maar geen absolute) dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat die het gevolg zijn van fraude of fouten.

Als onderdeel van onze risico-inschattingswerkzaamheden hebben wij gebeurtenissen en omstandigheden geëvalueerd die wijzen op een prikkel of druk om fraude te plegen of een mogelijkheid bieden om fraude te plegen ('frauderisicofactoren') om op basis daarvan frauderisico's te identificeren, indien relevant.

Bij het identificeren van frauderisico's hebben wij, mede op basis van gesprekken met en rapportages van de interne audit-functie en de compliance-functie, frauderisicofactoren geëvalueerd. Frauderisicofactoren zijn gebeurtenissen en omstandigheden die duiden op een stimulans of druk om fraude te plegen of die een gelegenheid scheppen om te frauderen.

Wij hebben, op basis van de controlestandaard, de volgende vooraf gedefinieerde frauderisico's geëvalueerd:

— frauderisico ten aanzien van het doorbreken van interne beheersing door management.

Wij hebben de volgende aanvullende frauderisico's geïdentificeerd en geëvalueerd:

— frauderisico ten aanzien van de waardering van het vastgoed; en

— frauderisico ten aanzien van de waardering van de NS-voorziening (RJ) en de Best Estimate Liability (Solvency II).

Wij hebben geen aanvullende frauderisico's geïdentificeerd en geëvalueerd. Wij hebben, op basis van de controlestandaard, het frauderisico ten aanzien van het doorbreken van interne beheersing door management geëvalueerd.

Onze controlewerkzaamheden omvatten een evaluatie van de opzet en het bestaan van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van deze risico's en gegevensgerichte controlewerkzaamheden, inclusief gedetailleerd testen van (administratieve) journaalposten, het evalueren van management bias en werkzaamheden van de eerste en tweede lijn op de toetsing van de interne controles die door Yarden zijn uitgevoerd ter detectie en ter voorkoming van fraude.

Bij het bepalen van onze controlewerkzaamheden maken wij gebruik van de inschatting en evaluatie van de onderneming met betrekking tot het interne beleid omtrent frauderisico-beheersing (preventie, detectie en respons), inclusief de opzet van ethische standaarden om een open en eerlijke cultuur na te streven.

We hebben onze risico-inschatting en controlewerkzaamheden gecommuniceerd aan de directie en de Raad van Commissarissen. Onze controlewerkzaamheden verschillen van een specifiek forensisch fraudeonderzoek, welk onderzoek vaak een meer diepgaand karakter heeft.

Onze controlewerkzaamheden om frauderisico's te adresseren hebben niet geleid tot de identificatie van een kernpunt van de controle. We merken op dat onze controle is gebaseerd op de procedures die zijn beschreven in overeenstemming met de toepasselijke controlestandaarden en niet primair zijn ontworpen om fraude te detecteren.

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ('KPMG International'), een Zwitserse entiteit.

Reikwijdte van onze controle inzake het niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben feiten en omstandigheden geëvalueerd om wet- en regelgeving te identificeren die relevant zijn voor Yarden.

We hebben wet- en regelgeving geïdentificeerd die redelijkerwijs een materieel effect op de jaarrekening kan hebben op basis van onze risico-inschatting, sectorkennis en de NBA-handreiking 1143, door middel van het bevragen van management, de met governance belaste personen en evaluatie van beleid en procedures geïmplementeerd ten aanzien van het voldoen aan wet- en regelgeving.

Geïdentificeerde wet- en regelgeving is besproken binnen het controleteam en wij zijn alert op aanwijzingen van het niet voldoen aan wet- en of regelgeving gedurende de controle. De potentiële impact van wet- en regelgeving varieert sterk:

— Yarden is onderhevig aan wet- en regelgeving die direct van invloed is op de jaarrekening, inclusief verslaggevingstandaarden. Wij hebben het voldoen aan deze wet- en regelgeving vastgesteld als onderdeel van onze controlewerkzaamheden voor de relevante elementen in de jaarrekening; en
— daarnaast is Yarden onderhevig aan diverse wet- en regelgeving waarbij niet voldoen aan deze wet- en regelgeving indirect van invloed op de jaarrekening kan zijn ten aanzien van elementen verantwoord of toegelicht in de jaarrekening, of beide, bijvoorbeeld als gevolg van het ontvangen van boetes of claims.

Wij hebben de volgende wet- en regelgeving geïdentificeerd die indirect, redelijkerwijs een materiele impact op de jaarrekening zouden kunnen hebben:

— Wet op het financieel toezicht (Wft) (inclusief de richtlijn Solvency II (2009/138/EC));
— Besluit prudentiële regels Wft (Bpr Wft).

De Nederlandse controlestandaarden beperken onze controlewerkzaamheden met betrekking tot het identificeren van het niet voldoen aan wet- en regelgeving met een indirecte invloed tot het bevragen van relevant management en inspectie van correspondentie met toezichthoudende instanties alsmede andere juridische correspondentie.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot het identificeren van gevallen of vermoedens van niet voldoen aan wet- en regelgeving anders dan wat reeds door de entiteit is geïdentificeerd.

De impact van bekende gevallen of vermoedens van niet voldoen aan wet- en regelgeving hebben wij geadresseerd in de controlewerkzaamheden met betrekking tot de relevante elementen zoals verantwoord in de jaarrekening.

De uitgevoerde werkzaamheden inzake het adresseren van het risico op het niet voldoen aan wet- en regelgeving hebben niet geleid tot het identificeren van een kernpunt in onze controleverklaring.

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ('KPMG International'), een Zwitserse entiteit.

Naast de vereisten van de controlestandaarden hebben wij de volgende aanvullende procedures uitgevoerd:

— bevestiging verkregen van juistheid en volledigheid van nevenfuncties van de directie en de Raad van Commissarissen; en
— kennisnemen van de rapporten inzake door de sleutelfunctionarissen van Yarden verrichtte onderzoeken naar het voldoen aan wet- en regelgeving.

Onze controlewerkzaamheden verschillen van een specifiek forensisch onderzoek naar het voldoen aan wet- en regelgeving. Management is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en voor de opzet van een zodanige interne beheersing die zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude, waaronder het voldoen aan wet- en regelgeving.

Indien de gevolgen voor de jaarrekening van het niet voldoen aan indirecte wet- en regelgeving (onregelmatigheden) minder (direct) van invloed zijn op gebeurtenissen en transacties die in de jaarrekening tot uitdrukking komen, hoe minder waarschijnlijk de inherent beperkte controlewerkzaamheden vereist door de controlestandaarden dit zouden identificeren. Bovendien bestaat er, zoals bij elke controle, een hoger risico op het niet detecteren van onregelmatigheden indien deze het gevolg zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, opzettelijke onjuistheden, verkeerde representaties of de doorbreking van interne beheersmaatregelen.

De kernpunten van onze controle

Naast de aangelegenheid die staat beschreven in de sectie ‘Materiële onzekerheid over de continuïteit’ hebben wij een drietal kernpunten onderkend.

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkst waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot de kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de kernpunten moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordeel over de kernpunten.

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative (‘KPMG International’), een Zwitserse entiteit.

Berekening en presentatie van Solvabiliteit II-informatie in de toelichting

Omschrijving

Yarden dient te voldoen aan de Solvency II-richtlijn voor zijn solvabiliteits- en risicomanagement. Deze regelgeving bevat een veelheid aan richtlijnen voor de berekening van het vereiste en het beschikbare vermogen. Berekeningen zijn complex van aard en bevatten inschattingen en significante veronderstellingen die een hoge mate van subjectiviteit bevatten.

Gegeven het belang van de Solvency II-informatie voor Yarden in relatie tot de continuïteit en de complexiteit van de berekening van het vereiste en het beschikbare vermogen maakt dat de betrouwbaarheid van de toelichting op de toepassing van de Solvency II-richtlijn in de jaarrekening een kernpunt in onze controle is.

Onze aanpak

Onze controlewerkzaamheden omvatten het volgende:

— Wij hebben inzicht verkregen in de wijze waarop Yarden de Solvency II-richtlijn heeft toegepast en het vereiste en het beschikbare vermogen heeft berekend en heeft toegelicht in de jaarrekening.

— Wij hebben de interne en gegevensgerichte beheersingsmaatregelen voor de totstandkoming van de berekeningen, inclusief de gebruikte modellen, methoden en veronderstellingen, van het vereiste en het beschikbare vermogen getoetst. Daarbij hebben we ook de oordeelsvorming van de actuarieel functiehouder (AFH) van Yarden betrokken in onze werkzaamheden.

— Wij hebben gegevensgerichte werkzaamheden verricht met betrekking tot de gebruikte (input)data voor de berekeningen van het vereiste en het beschikbare vermogen.

— Wij hebben met inzet van actuarieel specialisten actuariële modellen, methoden en veronderstellingen getoetst op het in overeenstemming zijn met de Solvency II-richtlijn.

— Wij hebben de belangrijke interpretaties en keuzes van de directie inzake de Solvency II-regelgeving beoordeeld, waaronder het gehanteerde LACDT-percentage. Tevens hebben wij de veronderstellingen van de directie, waaronder de gebruikskans die wordt gehanteerd voor de bepaling van de naturapakketpolissen en de gebruikte actuariële en economische assumpties beoordeeld. Wij hebben deze veronderstellingen en assumpties geëvalueerd op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van wet- en regelgeving, ervaringsgegevens en contractafspraken.

Wij hebben getoetst of de door Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. opgenomen toelichting in de jaarrekening zoals opgenomen op pagina 59 tot en met 68 en pagina 74 in overeenstemming is met Titel 9 Boek 2 BW en RJ 605.

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ('KPMG International'), een Zwitserse entiteit.

Onze observatie

Wij vinden dat de door Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van het vereiste en het beschikbare vermogen acceptabel zijn. Wij zijn daarnaast van mening dat de toelichting in de jaarrekening inzake de Solvency II-richtlijn zoals opgenomen op pagina 59 tot en met 68 en pagina 74 in overeenstemming is met Titel 9 Boek 2 BW en RJ 605.

Waardering technische voorzieningen

Omschrijving

De technische voorzieningen van EUR 1.113 miljoen (2018: EUR 1.106 miljoen), zijnde 93% van het balanstotaal per 31 december 2019, zijn voor de jaarrekening significant. De waardering van de technische voorzieningen en de hiermee samenhangende toereikendheidstoets bevatten significante schattingen. Voor de berekeningen daarvan worden complexe actuariële modellen gebruikt en de schattingen vragen een hoge mate van oordeelsvorming door de directie.

De toereikendheidstoets is belangrijk, omdat daarmee wordt vastgesteld of de opgenomen voorzieningen toereikend zijn om de toekomstige verplichtingen tegen marktwaardegrondslagen af te wikkelen. De waardering van de technische voorzieningen heeft grote invloed op het eigen vermogen en het resultaat van Yarden. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Onze aanpak

Onze controlewerkzaamheden omvatten het volgende:

— Wij hebben de interne controle- en gegevensgerichte maatregelen, die de betrouwbaarheid van de basisgegevens en de vaststelling van de technische voorzieningen voor verzekeringscontracten waarborgen, getoetst.

— Wij hebben met ondersteuning van onze actuariële specialisten de technische voorzieningen voor verzekeringscontracten en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets gecontroleerd aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses en berekeningen. Hierbij hebben wij werkzaamheden verricht ten aanzien van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties en de gebruikte modellen, en hebben wij de actuariële analyses geëvalueerd op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens, marktdata en geschatte versus werkelijke uitkomsten uit het verleden.

— Voor de technische voorziening die betrekking heeft op de naturapakketpolissen hebben wij werkzaamheden verricht ten aanzien van de betrouwbaarheid intern uitgevoerde berekeningen en de gebruikte actuariële en economische assumpties. Wij hebben deze actuariële analyses geëvalueerd op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens en contractafspraken.

— Wij hebben vastgesteld dat de uitgangspunten, die gehanteerd zijn voor het vaststellen van de hoogte van de afkoop en royementen die voortvloeien uit de uitgevoerde herstelmaatregel van 2 juli 2019, aansluiten op het door DNB goedgekeurde herstelplan en juist zijn berekend en juist zijn verwerkt in de technische voorzieningen.

— Wij zijn nagegaan of de toelichting op de technische voorzieningen, de schattingswijziging en de toereikendheidstoets zoals opgenomen op pagina 44, 45, 51 tot en met 53, 75 en 76 voldoet aan de eisen zoals gesteld in Titel 9 Boek 2 BW en RJ 605.

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ('KPMG International'), een Zwitserse entiteit.

Onze observaties

Wij vinden de door Yarden toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van de technische voorzieningen en de hierbij gehanteerde toereikendheidstoets acceptabel. Wij achten de toelichting in de jaarrekening op de technische voorzieningen en de toereikendheidstoets en de toelichting inzake de schattingswijziging zoals opgenomen op pagina 44, 45, 51 tot en met 53, 75 en 76 in de jaarrekening toereikend.

Waardering vastgoed(deelnemingen)

Omschrijving

De vastgoeddeelnemingen van Yarden ad EUR 130 miljoen (2018: EUR 19 miljoen) vormt sinds 2019 een significant deel van het balanstotaal.

De waarderingsgrondslag voor vastgoed(deelnemingen) is marktwaarde, conform RJ 213 en de Solvency II-regelgeving. De waardering van de vastgoeddeelnemingen is vanwege de (markt)veronderstellingen (disconteringsvoet, en geschatte markthuurwaarde) en de onderliggende inputvariabelen complex, mede vanwege de hoge mate van subjectiviteit en de schattingselementen die hieraan ten grondslag liggen.

De waardering van de vastgoeddeelnemingen beschouwen wij daarom als een kernpunt in onze controle.

Onze aanpak

Onze controlewerkzaamheden omvatten het volgende:

- Het beoordelen van de retrospectieve analyse, uitgevoerd door Yarden, en het uitvoeren van een eigen retrospectieve analyse met betrekking tot de veronderstellingen die ten grondslag liggen aan de schattingselementen van de marktwaardebepaling.
- Het verzoeken om inlichtingen bij Yarden ten behoeve van het verkrijgen van detailinformatie over individuele uitvaartcentra en crematoria.
- Het verzoeken om inlichtingen bij de externe taxateur Cushman & Wakefield (C&W). Wij hebben voordat C&W zijn taxaties heeft uitgevoerd een gesprek gevoerd met C&W en Yarden over de aanpak. Ook na de oplevering van de finale taxatierapporten zijn we in overleg getreden met C&W over vragen inzake de opgeleverde taxatierapporten en de gehanteerde methodiek door C&W.
- Wij hebben gegevensgerichte werkzaamheden verricht met betrekking tot de inputvariabelen die verstrekt zijn door Yarden aan C&W en vastgesteld dat de verstrekte informatie van Yarden aan C&W aansluit op hetgeen wij van Yarden hebben ontvangen en op hetgeen waar wij onze gegevensgerichte werkzaamheden op hebben verricht.
- Wij hebben gegevensgerichte werkzaamheden verricht met betrekking tot de individuele inputvariabelen in de berekeningen van C&W voor de markthuur per pand en we hebben de rekenkundige juistheid van deze berekeningen beoordeeld.
- Wij hebben, met behulp van specialisten van KPMG Corporate Finance, een analyse uitgevoerd op de draagbaarheid van de huur. Hierbij is de draagbare huur conform de bedrijfswaardeberekeningen (exclusief pakketkorting) vergeleken met de markthuur uit de taxatierapporten van C&W. Op het niveau van de gehele portefeuille kan worden vastgesteld dat de totale draagkrachthuur kan worden gedragen door het in de toekomst te verwachten exploitatieresultaat.

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ('KPMG International'), een Zwitserse entiteit.

— Het beoordelen van de juiste verwerking van het overdragen van Yarden Uitvaartfaciliteiten door Yarden Holding B.V. aan Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. met terugwerkende kracht per 1 januari 2019.
— Wij hebben getoetst of de door Yarden opgenomen toelichtingen in de jaarrekening op pagina 44, 45, 47, 48 en 70 in overeenstemming zijn met Titel 9 Boek 2 BW en RJ 605.

Onze observatie

Wij vinden de door Yarden toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van de marktwaarde acceptabel. Wij zijn van mening dat de toelichting inzake de marktwaarde van het vastgoed zoals opgenomen in de jaarrekening op pagina 44, 45, 47, 48 en 70 van Yarden in overeenstemming is met Titel 9 Boek 2 BW en RJ 605.

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ('KPMG International'), een Zwitserse entiteit.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

— met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat; en

— alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn voor het eerst benoemd als externe accountant voor het jaar 2003 en zijn herbenoemd voor het jaar 2019 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 12 november 2019.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van Organisaties van Openbaar Belang geleverd.

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ('KPMG International'), een Zwitserse entiteit.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of Yarden in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om Yarden te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of Yarden haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van Yarden.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van een jaarrekening-controle is te vinden op de website van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) op: http://www.nba.nl/NL_oob_01. Deze beschrijving is onderdeel van onze controleverklaring.

Amstelveen, 26 mei 2020

KPMG Accountants N.V.

J.J. Bossema RA

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ('KPMG International'), een Zwitserse entiteit.